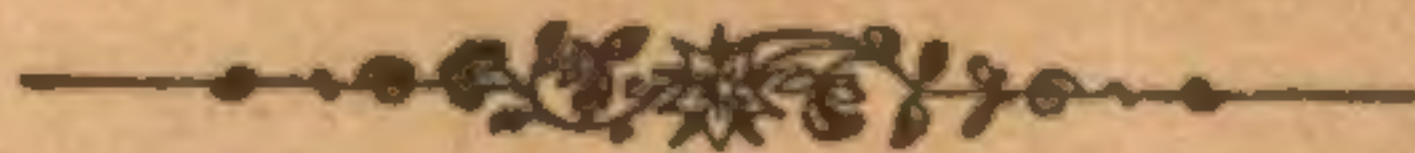

విశ్వసాహిత్యమాల 30

1 9-61

ప్రపంచ కార్తికౌద్యమచరిత్ర

మొదటి యింటర్ నేషనల్, పారిస్ కమ్యూన్.

అనువాదం

రా మ మో హన్

విశ్వసాహిత్యమాల,
ముంగండ్, (వయా) అంబాజీపేట,
తూర్పుగోదావరి.

1943

పరిచయం.

ప్రపంచకార్మికోద్యమచరిత్రే నేటి మానవచరిత్రగా భావింపవలసిన న్నూంది. పూర్వం యుగంలో చక్రవర్తుల, మహారాజుల చరిత్రలే మానవ జాతి చరిత్రలుగా వ్రాయబడినాయి; కాపిటలిస్టుయుగంలో బూరువావర్గ ప్రతినిధులుగా ఆయా దేశప్రభుత్వాల పోటీలు, స్పర్ధలు, యుద్ధాలే మానవ చరిత్రగా తయారైంది; నేడు ప్రపంచశ్రామికవర్గం, పీడితమానవులకు అగ్రగామిగా, వర్గరహితమానవ సమాజస్థాపనకై ప్రపంచమంతటా పోరాడు తూంది. మనం శ్రామికవిప్లవయుగంలో వున్నాము.

అందుచేత యింతవరకూ జరిగిన శ్రామిక పోరాటాల చరిత్రవల్ల మనం నేర్చుకోవలసిన పాఠాలు తెలుపుట కీ చిన్ని పుస్తకం వుపయోగ పడుతుంది. ఈపుద్యమం నేడు మానవజాతి భవిష్యత్తునంతనూ నిర్ణయిస్తుంది. పోరాటంలో అగ్రగాములుగావున్న కామ్రేడ్స్కు యీ గ్రంథం అమూల్య సహకారి. దీనిని పాఠ్యగ్రంథంగా తీసికొనదగివుంది. ఫాసిస్టురాక్షసులు ప్రపంచాధిపత్యానికై చేస్తూన్న యీ యుద్ధసమయంలో ప్రపంచ ప్రజా పుద్యమంలో పనిచేస్తూన్న మన సోదరదేశసేవకులలో విప్లవకర చైతన్యం ఉద్దీపం చేయగలుగుతుందని ఆశిస్తాము.

మార్క్సుని, ఎంజిలుస్ల నాయకత్వాన మొదటి యింటర్నేషనల్ ప్రపంచకార్మిక పోరాటాల్ని నడిపింది. 1871 లో పారిస్, కార్మికులు దీని నాయకత్వాన బ్రహ్మాండమైన పోరాటాన్ని నడిపేరు. ఈ పోరాటం ఓడిపోయి, యూరోపంతటా విప్లవ నిరోధకుల హస్తగతమైంది. ఈ పోరా టాల్లో మన కార్మికవర్గపార్టీ, కార్మికవర్గం చేసిన పొరబాట్లు యేమిటి? నేర్చుకోవలసిన పాఠాలేమిటి? అనేది యీ చిన్నపుస్తకంలో చూస్తాము. ఆంధ్రకామ్రేడ్స్కు యిది వుపయోగిస్తే, మాప్రయత్నం సార్థకం.

ముంగండ, }
1—5—1943. }

అభివందనాలతో,

సంపాదకుడు.

సం 3

9-61

3

ఒకటో ప్రకరణం

మొదటి—“ఇంటర్నేషనల్”

ప్రధానములయిన దేశాలలోని కార్మికోద్యమముయొక్క అభివృద్ధి.

1848 నాటి విప్లవం ఓడిపోయినాక పశ్చిమయూరపులోని రాజకీయ వాతావరణంలో చాలాకాలం వరకూ సంస్థానం ఏర్పడింది. ఆకాలం అంతా విప్లవశతృవుల ప్రభావం అప్రతిహతంగా వెలిగిపోయింది. అయినప్పటికీ ఆర్థికాభివృద్ధిమాత్రం ఆగిపోలేదు. 1850 మొదలుకొని పారిశ్రామికాభివృద్ధి తీవ్రతరం అయింది. బ్రిటను - ఫ్రాన్సులద్వారా పెట్టుబడిదారీవిధానం వెనుకబడియున్న దేశాలలోకంటా చొచ్చుకుపోయి, అచ్చట అదివరకున్న ఉత్పత్తివిధానాన్ని నాశనంచేసివేసింది. దానిమూలంగా పల్లెటూళ్ళలోని రైతులు; పట్టణాలలోని పెట్టి బూర్జువాల్లా సర్వనాశనం అయిపోయేరు., వారిలోంచే ప్రత్యేకాస్తిఅంటూలేని శ్రామికవర్గం ఏర్పడింది. ఈ ఏర్పరడంలోనే పెట్టుబడిదారీ పారిశ్రామిక విధానం విజృంభించడానికి మార్గం సుగమం అయింది. ఇతర దేశాలన్నింటిలోకన్న బ్రిటనులో పెట్టుబడిదారీ విధానం బాగా ఆభివృద్ధి చెందింది. 1850 నాటికే బ్రిటనులోని జనాభాలో సగానికి పైగా పట్టణాలకి చేరుకున్నారు. అచ్చట 1800 నాడు బొగ్గుయొక్క ఉత్పత్తి 1 కోటిటన్నులు మాత్రమే. కాని 1855 నాటికి ఆరుకోట్ల 10 లక్షల టన్నులవరకూ హెచ్చింది, ఉత్పత్తి. 1840 లో ఇనుము 13,90,000 టన్నులు తవ్వబడింది. 1855 నాటికి అది 32,18,000 టన్నులకి పెరిగింది. అన్నిటికన్నా బట్టల పరిశ్రమ మరీ విజృంభించింది. 1832 లో బ్రిటనులోని కడుళ్ళసంఖ్య 20 లక్షలు. కాని, 1858 నాటికి

వాని సంఖ్య 280 లక్షలు. 1854-64 మధ్య రైల్వేల పొడవు 8034 మైళ్ళ నుంచి 12,789 వరకు పెరిగింది. 1850 నాటికి పెట్టుబడిదారీ ప్రపంచంలో బ్రతుకుది వైచేయి.

ఫ్రాన్సులోకూడా 3 వ నెపోలియన్ కాలంలో పెట్టుబడిదారీవిధానం అవిచ్ఛిన్నంగా అభివృద్ధిపొందింది. 1852 లో ఫ్రాన్సులోని బొగ్గు ఉత్పత్తి 4,94,000 టన్నులయితే 1862 నాటికిది 1,03,17,000 టన్నులయింది. అదేకాలంలో ఇనుము ఉత్పత్తి 5,22,000 టన్నులనుంచి 10,91,000 టన్నులకి పెరిగింది. 1840 లో ఆవిరియంత్రాలున్న ఫ్యాక్టరీల సంఖ్య 3200. 1852 లో 6500, 1862 లో 15000! 1840 నాటికి 18,32 కిలోమీటర్ల పొడవుగల రైలుమార్గాలు వేయబడ్డాయి. 1860 నాటికి వాని పొడవు 9,489 కిలోమీటర్లు.

కాని, పెద్దపరిశ్రమలవిషయంలో బ్రతుకు కంటే - ఫ్రాన్సు బాగా వెనకబడివుంది. ఫ్రాన్సులో గృహపరిశ్రమలు, చేతిపరిశ్రమలు బాగా హెచ్చుగానేవున్నాయి. 1848 విప్లవంతర్వాత జర్మనీ పెట్టుబడిదారీ విధానాన్నే అనుసరించింది. బొగ్గు - ఇనుములవుత్పత్తి హెచ్చింది. ఉక్కు - సేతపరిశ్రమలు పెంపుచెయ్యబడినాయి. రైల్వేలపొడవు, సముద్రపు రాకపోకలు ఎక్కువైనాయి. విదేశవ్యాపారం పెరిగింది. వీటన్నింటితోపాటు పరిశ్రమలలోకూడా కేంద్రీకరణంకూడా అమలుపరచబడింది. జర్మనీ చిన్నచిన్న రాజ్యాంగాలుగా విభజించబడివుండడం పెట్టుబడిదారీవిధానం స్వేచ్ఛగా వృద్ధిపొందడానికి వీలులేకుండా వచ్చిందిగాని, లేకుంటే ఇంకా పరిశ్రమలు బాగా వృద్ధిపొందివుండేవి.

పెట్టుబడిదారీవిధానముమొక్క ఈఅభివృద్ధి ఒక్కపశ్చిమయూరపు లోనేగాక ప్రపంచం అంతటా వ్యాపించింది. ఉత్తరఅమెరికాలోనూ, రష్యాలోనూకూడా ఇది వేళ్ళు పారింది. ఈకాలంలోనే పశ్చిమయూరపు జాతీయవిప్లవాలతో పూర్తిగా మార్పుచెందింది. జర్మనీ - ఇటలీలు జాతీయంగా ఐక్యతని పొందేయి. 1848 లో నోడిపోయింతర్వాత కార్మి

కోద్యమం కొంతకాలంపాటు నిలబాటుచేసింది. కాని, త్వరలోనే అంటే 1855 నాటినుంచీ నెమ్మది నెమ్మదిగా కోలుకోసాగింది. కార్మిక సంఘాలు ఒక్కొక్కటే తలలెత్తేయి. నిజానికి ఆ సంఘాలు బలహీనంగానూ, ఒక దానికొకటి సంబంధంలేకుండానూ వుండిపోయినాయి. వాటికి స్వప్నమైన రాజకీయాదర్శం వుండేదికాదు.

ఇంగ్లండులో కార్మికోద్యమం.

1850 తర్వాత పదేళ్ళలోను ఇంగ్లీషు శ్రామికవర్గం రాజకీయ ముగా అణచివేయబడేవుంది. దీనికి కారణం ఛార్ట్స్టు వుద్యమంయొక్క పరాజయమే. ఆరోజులలో ఇంగ్లండు 'ప్రాపంచిక కర్మాగారం' అనదగి నంతగా పారిశ్రామికాభివృద్ధిపొందివుంది. పైగా సంయుక్తరాష్ట్రాల్లోకి - ఆస్ట్రేలియాకీ కలసపోయిన ప్రజలసంఖ్య విపరీతం అయింది. కొద్దిపాటి సంవత్సరాలలో ఇంచుమించు 20 లక్షలమంది శ్రామికులు ఇంగ్లండు కది లేరు. ఈవలసపోవడంచేత శ్రామికవర్గంలో దిట్టమైన, సమర్థతగల వ్యక్తుల సంఖ్య తగ్గింది. జీతాలు హెచ్చేయి. నిరుద్యోగం తగ్గింది. ఈఅన్ని కారణాలచేత ఇంగ్లండులో కార్మికోద్యమం అభివృద్ధిపొందే అవకాశాలు ఏర్పడలేదు. ఈకాలంనాటి బ్రిటిషు కార్మిక సంఘాలు ఒకదానికొకటి సంబంధం లేకుండా విడివిడిగా ఏపరిశ్రమకి ఆపరిశ్రమకే వేరువేరుగావుండేది. రాజకీయ కార్యక్రమంఅంటే నేభయం. ఆర్థికపోరాటాలతో మాత్రమే సం తృప్తిపడివుండేది. ఆరోజులలో ముందుకువచ్చి, కొంత అభివృద్ధిపొందిన కో - ఆపరేటివుసొసైటీలు, బెనిఫిట్ ఎసోసియేషన్లు, మొదలయినవాని కంత సాంఘిక ప్రాముఖ్యతలేదు. 1859 నాటిక బెనిఫిట్ ఎసోసియేషన్ల లోని సభ్యుల సంఖ్య 30 లక్షలు. ఈసంఘాలుకారణంగా కార్మికవర్గానికి రాజకీయజీవితమూ, వర్గపోరాట విధానమూ దూరమైపోయినాయి. వృత్తి సంఘాల కేంద్రీకరణ (Craft centralisation) మార్గంలో ప్రేడ్

యూనియన్లు అభివృద్ధిపొందసాగినాయి. తాత్కాలికములైన ఆర్థిక సౌకర్యాలు గుంజుకోవడ మొదలై వానిదృష్టి కేంద్రీకరించబడింది. రాజకీయ దృష్ట్యా వారివిధానం ఎంతసేపూ బూరు వారాజకీయపక్షాన్ని సమర్థించడంతోనే సరిపోయింది. ఉదారవాదులకీ, ప్రతివాదులకీ వీరు సహాయులుగా వుండేవారు.

1860 దాపున పరిస్థితులు కొంచెం మారడం ఆరంభించేయి. 1857 నాటి ఆర్థికదుస్థితివలన వర్గకలహం తీవ్రతరం అయింది. ఈదుస్థితివలన కలిగిన బాధలన్నిటినీ పెట్టుబడిదారులు కార్మికుల నెత్తిని రుద్దడానికి దండయాత్ర లారంభించేరు. ఆదాడుల్ని కార్మికులు సమ్మెలతో ఎదుర్కున్నారు. 1859 లోనూ, 1861 లోనూ జరిగిన తాపీపనివారి సమ్మెలు వీనిలో చెప్పదగినవి. ఈసమ్మెలు ఇంగ్లీషు కార్మికలోకాన్నంతనీ వుద్రేకపరచి, ప్రత్యేకవృత్తిసంఘాల నేర్పరచుటలోగల సంకుచితతత్వాన్ని బయటపెట్టింది. ఫలితంగా 1861 లో మొట్టమొదటిమారుగా లండనులో 'ప్రేక్షకాన్నిలు' ఏర్పరచబడింది. 1858 లో మొదటి 'ప్రేడ్ యూనియన్' కాంగ్రెసు జరిపబడింది. క్రమేణా సమ్మిళిత కార్మికసంఘాలు ఏర్పడడానికి ప్రోత్సాహం చిక్కింది.

“ప్రాన్సులో కార్మికోద్యమం”

1848 జూన్ తిరుగుబాట్లకి ఫలితంగా తీసుకోబడిన ప్రతీకారచర్యలూ - నిర్బంధవిధానమూ కారణంగా ప్రాన్సులోని వృద్ధతమైన క్రామికోద్యమం మంచి దెబ్బతింది. విప్లవభావాలఛాయకూడా కనపడని, శాంతిబోధకములయిన, 'ప్రొఫెస్' యొక్క వెట్టి బూరువాసిద్ధాంతాలు ఆకాలపువారి అభిప్రాయాల్ని బాగా ఆకర్షించేయి. ప్రొఫెస్ పెట్టుబడిదారి విధానానికి పూర్తిగా వ్యతిరేకి. కాని, ఆతనిదృష్టిలో పెట్టుబడిదారి సమాజంలోని దారిద్ర్యానికి మూలకారణం. ఉత్పత్తి విధానంలోగాక, వినిమయ

పదతిలో నేవుంది. ఇదే పెట్టిబూరువాద్యక్షధంలోని ప్రత్యేకత. ఈ ఆధారం మీద బయలుదేరి పరస్పరసహాయసంఘాలు; సహకారసంఘాలు; ఇంకా ఆమాదిరి సంఘాలయొక్క నిర్మాణంతో పెట్టుబడిదారీవిధానాన్ని ఎదిరించాలనే నిరణయానికి వచ్చేడు.

ప్రౌఢన్ సోషలిస్టుకాదు. ఉత్పత్తి సాధనాలమీద సంఘం అధికారం తీసుకొనడం పచ్చిద్రోహంగా తలుస్తాడు. కమ్యూనిస్టు సమాజం ఆతని దృష్టిలో బానిససమాజం. స్వంత ఆస్తి అనేది వుండితీరాలని వాదిస్తాడు. స్వతంత్రంగా వస్తూత్పత్తిలో పాల్గొనే, చిన్న ఆస్తి పరుల సంఘం ఆతని లక్ష్యం. అల్లాఅయితేనే పెట్టుబడిదారీవిధానం అనే జాడ్యం వదలిపోతుందని ఆతనివూహ. కార్మికవర్గం రాజకీయపోరాటాలు జరపకూడదని ఆతని ఆశయం. సమ్మెలు పనికిరాదంటాడు. అవి అవినీతిపూరితములన్నాడు. సంఘంలో పాలకులు - పాలితులు అనే భేదం వుండకూడదన్నాడు. స్వతంత్ర ప్రజాసంఘాల స్వేచ్ఛాసమ్మేళనముగా మాత్రమే వుండాలన్నాడు. కనుకనే రాజ్యాంగం విషయంలో సంపూర్ణంగా తాటస్థ్యం వహించమని తన అనుచరులకి హితోపదేశం చేసేడు. పెట్టుబడిదారీ విధానం వలన దెబ్బతిన్న సాంఘిక శక్తులన్నిటినీ ఏకం చేసి, పోరాటం సాగించడానికి బదులు, ప్రౌఢ నిస్టులు బూరువా సమాజానికి దూరంగా వుంటేనే చాలునని తలపోసేరు.

పెట్టుబడిదారీవిధానంచేత నాశనంచేయబడి, తిరిగీ తమ ఆర్థికస్వాతంత్ర్యం సంపాదించుకోడానికి ప్రయత్నించుతూన్న చిన్న వుత్పత్తిదారుల ప్రతినిధి ప్రౌఢ నిజం. ప్రాన్సులోని కార్మికవర్గం చైతన్యం పొందినది కాక పోవడంచేత, విప్లవవ్యతిరేకమైన ఈ పెట్టిబూరువా సిద్ధాంతం వారిలో బాగా వ్యాప్తి చెందింది. ఫ్రెంచి పరిశ్రమలలో కొన్ని ముఖ్యకాఖలగా (వినోదసామగ్రిలు - క్రీడాసామానులు, తయారుచేసే కర్మాలయాలలో ప్రత్యేకంగా) జీతపుకూలీలకీ - చేతిపనివారికీ మధ్య భేదం స్పష్టంగా వుండదు.

కార్మికులలో కొన్నివర్గాలు నెపోలియను ప్రభుత్వపు ఏజంట్లవల
లలో చిక్కుకున్నారు. కూలీలలోని వుద్రేకం చల్లార్చడానికి, వారిని
రాజకీయపోరాటాలకి మారంచేయ్యడానికి, కొద్దికొద్దిసౌకర్యాలు ఇయ్య
బడినాయి. (వీనికే 'పోలీసుసోషలిజం' అని పేరుపెట్టేర్లు.) కూలీలలో
కొద్దిమంది బ్లాంక్వీని అనుసరించేరు. కొద్దిమంది విప్లవకారులతో ఒకరహస్య
సంఘాన్ని కూర్చుకొని, సమయం చూసుకుని, ప్రభుత్వాధికారంలాక్కుని
తమనియంతృత్వం స్థాపించి సామాజిక విధానాన్ని మార్చవలసియుంటుం
దని వారిఅభిప్రాయం. నెపోలియనిక్ ప్రభుత్వంతో బ్లాంక్వీస్టులకి
అమితద్వేషం. ఆదినుంచీ ఆప్రభుత్వంతో వారు పోరాటం సాగిస్తూనే
వచ్చేరు. ఆర్థిక - సాంఘికసమస్యలకి వారు ప్రాముఖ్యత నియ్యలేదు.
ప్రజాసామ్యంలో ప్రచారంసంగతి వదిలేసేరు. కనకనే వారి సంఖ్య
పెరగలేదు.

జర్మనీలో కార్మికోద్యమం. (లా సెల్లియానిజం.)

1848 పోరాటాలలో పాందిన అపజయాలతో జర్మను కార్మికవర్గం
గట్టిగా దెబ్బతింది. విప్లవం తర్వాత 1880 వరకూ కార్మికులసంఘాలు -
ప్రత్యేకంగా కార్మిక విద్యాబోధకసంఘాలు - ఉదారబూర్జువా వాదుల
పథకాన్నే అనుసరించేయి. 1860 - 70 ల మధ్య జర్మనీలో పరిశ్రమలు
బాగా అభివృద్ధిచెందినాయి. జర్మనీ పారిశ్రామికదేశాల లెక్కలలోగణనకి
వచ్చింది. ఈమధ్యలోపాటు కార్మికోద్యమంలోకూడా మార్పులు
వచ్చేయి. వారికికూడా రాజకీయపుహక్కులు - స్వాతంత్ర్యం లభించింది.
1861 లో శ్వాబీరాష్ట్రపు కూలీల ప్రోత్సాహన జాతీయశ్రామిక సమావే
ళం జరపడానికి నిర్ణయించబడి, "లీప్సిగు"లో కేంద్రసంఘం ఒకటి ఏర్ప
రచబడింది. ఈలీప్సిగుకమిటీ "లా సెల్లి" వద్దకుపోయి కార్మికవర్గముయొక్క
కార్యక్రమ ప్రణాళికను తయారుచేసి యిమ్మనికోరింది. ఆరోజుల్లో లా సెల్లి

(1825 - 1894) అతివాద రాజకీయవేత్తగా పరిగణించబడేవాడు. కమిటీ యొక్క కోరికపై ఆతడొక జాబువ్రాసేడు. దానిలో ప్రోగ్రెసివ్ పార్టీ (ఇది ఉదారబూరువాలపార్టీ) నుంచి విడిపోయి శ్రామికవర్గం ప్రత్యేక సంఘనిర్మాణం చేసుకోవాలని నూచించేడు. లీప్ గ్ కమిటీ అనూచనని అంగీకరించి ఆతని నూచనలనే జర్మనుకార్మికవర్గోద్యమానికి ప్రణాళికగా ఏర్పరచింది. 1863 మే 23 వ తేదీన జర్మను కార్మికసమ్మేళనం ఏర్పరచబడింది. లాసెల్లీ దానికి మొదటి అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. ఆతని మరణానంతరం “స్క్విజరు” ప్రిసిడెంటయ్యాడు.

జర్మను కార్మికులలో చైతన్యం కలిగించి వారిని ప్రత్యేకంగా సంఘ బద్ధంచేసినవాడు లాసెల్లీయే. సందేహం లేదు. కాని, మరొక్కవిషయం. లాసెల్లీ పక్కా ఆపర్యూనిస్టు. జర్మనుశ్రామికవర్గంలో వుంచి పలుకుబడి సంపాదించేడు.

లాసెల్లీ సిద్ధాంతాలుగాని, ఎత్తుగడలుగాని, మార్క్సిస్టు దృక్పథంతో సరిపడవు. ఉదారబూరువా వాదులమీద దండయాత్ర సాగించడానికి ‘యూక్లర్ల’ స్నేహం చేసేడు. బిస్మార్కుకి తోడ్పాటుచేసి కార్మిక వర్గానికి సౌకర్యాలు సంపాదించబోయేడు. ఆతని ఈ ఆపర్యూనిస్టువిధానం వలన కలిగిన ఫలితం ఏమిటి? కార్మికోద్యమం శ్రమ్యను నిరంకుశప్రభువుల పట్టుకొమ్మగా తయారయింది. ఏవిధమైన లొంగుబాటుదనానికీ అంగీకరించని మార్కుని, లాసెల్లీయొక్క ఈతత్వాన్ని, శ్రామికవర్గానికి ద్రోహం చెయ్యడమేనని నిందించేడు.

లాసెల్లీ చారిత్రక భౌతిక వాదికాడు. ఆతని తాత్త్వికాలోచనలు కేవలం ఆదర్శవాదధోరణిలో సాగుతాయి. బూరువా రాజ్యాంగంయొక్క వర్గస్వభావం విషయమై ఆతనికి స్పష్టమైన అభిప్రాయాలు లేవు. “రాజ్యాంగంయొక్క నిజమైన కార్యక్రమం మానవజాతికి స్వతంత్రంగా జీవించడం నేర్పి తయారుచెయ్యడమే” నని ఆతనివాదం. ఈ బూరువా

ఆదర్శవాద సిద్ధాంతాన్ని నమ్మి లాసెల్లీ సార్వజనికవోటు హక్కుకి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత నిచ్చాడు. “ఆ వోటుహక్కుద్వారా శ్రామికులు సంపాదించగల ప్రాతినిధ్యం వారి హక్కుల్ని కాపాడగలదనీ; వర్గభేదాల్ని నాశనం చెయ్యగలదనీ; అతని నిశ్చయం. (జర్మనువర్కరుస్ యూనియన్ నిబంధనావళినుంచి. 1863) నేటికీ జర్మన్ సోషల్ డెమాక్రట్లు; ఈ అభిప్రాయాల్నే అనుసరిస్తున్నారు. వారికి లాసెల్లీయొక్క “స్వచ్ఛమైన ప్రజాతంత్ర విధానము” నందు నమ్మకం చెడలేదు. కార్మికవర్గ శతృవులలో గల వేరువేరు వర్గస్వభావాలని ఆతడు గుర్తించలేదు. ఆతని వృద్ధిశీలంలో రైతులు కేవలమూ కార్మికవర్గానికి శతృవులు. ఆతనికి అంతర్జాతీయతయందు కూడా నమ్మకంలేదు.

“లాసెల్లీ కార్మికోద్యమాన్ని అతిసంకుచితమైన జాతీయవాద దృక్పథంతోనే చూస్తాడు. ఇది కమ్యూనిస్టుమానిఫెస్టోకీ, అంతకు పూర్వ మేవున్న ఇతర సోషలిస్టు విధానాలకీ కూడా పూర్తిగా వ్యతిరేకం.”.

(మార్క్స్ - ఏంగెల్స్లు—? Programm kritiken)

ప్రధానములైన విషయాలలో అంటే — ప్రవ్యనునాయకత్వాన జర్మనుజాతీయైక్యత స్థాపించడము; జర్మనీలో పోలండును కలిపివేసుకొనడము; బహుక్రమణ విషయంలో బిస్మార్కు కార్యక్రమాలకి తలవొగ్గడం;— ఈలాంటి విషయాల్లో లాసెల్లీ కేవలం జాతీయవాద దృక్పథాన్నే అనుసరించేడు. ఈతని అనుసరించే 1914 లో హతాత్తుగా దేశభిమానం గుబులు ఆవహించిన కానార్డ్ హైనిక్ అనే సోషల్ డెమాక్రట్లు ఈవిధంగా గుర్తించేడు.

“లాసెల్లీ మృతుడేయైనా మృతజీవుడే. ఆతడు తన పార్టీ ఒక్కదాంట్లోనేకాదు — యావత్తు జర్మను ప్రజాహృదయాలలోనూ జాగరితం అవుతున్నాడు.”

లాసెల్లీ కేవలం సంస్కరణవాది. ఆతని బోధనలన్నీ విప్లవవ్యతిరేకాలే. అయినా ఆతడు జర్మను కార్మికోద్యమాభివృద్ధికై శ్రమపడ్డాడు. తాను చెప్పేవి ఫలానాదానిలోనివి అని చెప్పకపోయినా, మార్కుని అభిప్రాయాలు చాలవరకు జర్మను శ్రామికులలో ప్రచారం చేసేడు.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుకి సంబంధించినంతవరకు జర్మనువర్క్మన్ యూనియను జర్మను చట్టాలప్రకారం దానితో ఎక్కువసంబంధం పెట్టుకొనడానికి వీలులేక దూరంగా వుండిపోయినా, తరుచుగా ఇంటర్నేషనలు యొక్క నిర్ణయాలనీ, కార్యక్రమాన్నీ, అంగీకరించినట్లుగా ప్రకటిస్తూ వచ్చింది.

1869 లో 'ఐసెనాక్' అనేవోట శ్రామిక విద్యాప్రబోధసంఘాల సమావేశం జరిగింది. ఆసమయంలో, అక్కడనే సోషల్ డెమాక్రటిక్ లేబర్ పార్టీ అనేపేర మరోసంఘం ఏర్పరచబడింది. మొట్టమొదట్లో ఈ సంఘం శాకనీరాష్ట్రంలోని పీపిల్సు పార్టీతో కలిసివుండేది. ఈపీపిల్సు పార్టీ పెటీ - బూరువా - రాడికల్ - డెమాక్రటిక్ పార్టీ. ఈ సోషల్ డెమాక్రటిక్ లేబర్ పార్టీకి నాయకులు విల్ హెల్మెబెర్గ్. (1826-1900) ఆగస్టు బెబెలు (1840-1913) లు. ఈ 'ఐసెనాక్' పార్టీ లాసెల్లీయొక్క పోరపాటు అభిప్రాయాలనే అనుసరిస్తూ వచ్చినా, చాలవరకు మార్క్సిస్టు సిద్ధాంతాలని అనుసరిస్తూ, ఇంటర్నేషనలుతో సంబంధం పెట్టుకొనేవారు.

రెండో ప్రకరణం.

ఇంటర్నేషనలుయొక్క స్థాపన.

1860 గడిచేక ఇంగ్లాండు - ఫ్రాన్సులలో కార్మికోద్యమాలు తిరిగి తలెత్తసాగినాయి. అమెరికాలో జరుగుతూన్న అంతర్యుద్ధం (Civil-war) కారణంగా యూరపులో పత్తికి కరవువచ్చింది. (1861 - 65)

దానివలన బట్టలపరిశ్రమ స్తంభించింది. వేలకొలది కుళ్ళీలు నిరుద్యోగులయ్యారు. ఈ సమయంలోనే యజమానులకూడా కూలీలపరిస్థితులు మరింత దుర్భరం చేయడానికి సమకట్టారు. వెంటనే ప్రతిఘటన ఏర్పడింది. లండను ట్రేడ్స్ మెన్స్ నిరుద్యోగుల సహాయానికి ఒక సంఘాన్ని ఏర్పాటుచేసింది. అటువంటిదే మరొకటి ఫ్రాన్సులోనూ ఏర్పడింది. ఆరెండుసంఘాలూ ఒకదానితో వొకటి సంబంధాలు ఏర్పరచుకొన్నాయి. అవిధంగా వివిధ దేశాలకూలీలు ఏకంకావలసిన అవశ్యతనే - స్వరూపాన్నీ మొదటి పర్యాయంగా ప్రాప్తు - బ్రిటనులోని కూలీలు స్పష్టంగా చూడగలిగారు.

1863 లో రష్యామీద పోలిష్ ప్రజలు చేసిన తిరుగుబాటు యూరపియను శ్రామికకోద్యమానికి కొంత ప్రోత్సాహం కలిగించింది. వారు ఈ తిరుగుబాటుకి సంపూర్ణమైన సానుభూతి - ఉత్సాహమూ ప్రకటించారు. తిరుగుబాటుని ప్రోత్సహిస్తూ ఇంగ్లాండు - ఫ్రాన్సులలో ఆందోళన సాగించబడింది. సభలు చేయబడినాయి. ఊరేగింపులు నడిపించబడినాయి. పోలండుకి సహాయం చెయ్యమంటూ ఆయాప్రభుత్వాలకి విజ్ఞాపనలు చేయబడినాయి. 1863 లో పోలీసు తిరుగుబాటుచారులయెడ సానుభూతిచూపడానికై లండనులో వివిధజాతుల సమావేశం సమకూర్పబడింది. ఆ సమావేశానికి ఇంగ్లీషు ట్రేడ్ యూనియనిస్టులు; ఫ్రెంచి కార్మిక ప్రతినిధులు కూడా హాజరయ్యారు. అంగ్ల కార్మికులకీ యూరపియను కార్మికులకీ మధ్య నిరంతరసంబంధాలు ఏర్పరచుకోవలసిన అవశ్యకత వున్నదంటూ ఈ సభలో చర్చించబడింది. ఆరోజులలో బ్రిటిష్ యజమానులు బ్రిటిష్ కూలీలమీద పోటీకి వొక రేట్లకి జైల్లియం - ఫ్రాన్సు - జర్మనీలనంచి కూలీలని దిగుమతి చేసుకుంటూ వుండేవారు. బ్రిటిష్ ట్రేడ్ యూనియనిస్టుల కిది ఒక మహా సమస్య అయిపోయింది. ఈ పద్ధతిని నిరోధించాలంటే, ఆయా దేశాల కార్మిక సంఘాలతో సంబంధాలు ఏర్పరచుకోవాలి. దానికై ప్రథమంలో ఫ్రెంచి కార్మికులకి విజ్ఞప్తి పంప నిర్ణయించుకున్నారు. పై సమావేశం జరిగిన కొద్దికాలానకే విజ్ఞప్తి పంపబడిందికూడా.

“ప్రజలతో స్నేహం కలిగివుండడం శ్రామికవర్గానికి అత్యవసరం. పనిఘంటలు తగ్గింపజేసి; జీతాలు పెంచుకొనేది; మనకి సౌకర్యాలు సంపాదించుకుందుకు. ప్రియత్నించినప్పుడల్లా నెట్టుబడిదారులు బెలియం నుంచీ, జర్మనీ ఫ్రాంసులనుంచీ, తక్కువ జీతాలమీద కూలీలను తీసుకొని వస్తామని బెదిరిస్తూన్నారు... దురదృష్టవశాత్తూ ఈ బెదిరింపు తరచుగా కార్యరూపం ధరిస్తూంది కూడాను.”

ఈ విజ్ఞప్తిచేరేటప్పటికి ఫ్రాన్సులో కూలీల ఫూలదృష్టి అంతా సమీపంలో జరుగబోతూన్న ఛాంబర్ ఆఫ్ డిప్యూటీస్ ఎన్నికలమీద కేంద్రీకరించివుంది. అందుచేత వారు ఏడాదివరకూ దీనికి సమాధానం పంపలేదు. ఆపర్యాయమే మొట్ట మొదటిమారుగా వారి ప్రతినిధులు స్వతంత్రంగా ఎన్నికలలో పోటీకి నిలబడ్డారు. ఎన్నికలకి ముందు ప్రత్యేకంగా తమరు పోటీచేయవలసిన ఆకశ్యకతని నిరూపిస్తూ వాటికి ప్రణాళికను కూడా ప్రకటించారు. దానినే Manifesto of the Sixty అంటారు. (మానిఫెస్టో చివర 60 మంది సంతకాలు వుండడంచేత దానికా పేరు.) అందులో ప్రోఫెస్ విధానంలో బూర్జువాసమాజాన్ని విమర్శించారు. కాని, రాజకీయపు టెక్టుడల విషయంలో వారు ప్రోఫెస్ సిద్ధాంతాలకి వ్యతిరేకించారు. కార్మికులకి ప్రత్యేకంగా రాజకీయపార్టీవుండాలనీ, ఎలక్షన్లలో వారి ప్రతినిధులు ప్రత్యేకంగా నిర్ణయించబడాలనీ ప్రకటించారు. ఆంగ్లేయుల విజ్ఞప్తికి ఫ్రెంచి కార్మికులు ప్రోఫెస్ పద్ధతినే పెట్టుబడిదారీవిధానపు పోటీలనూ; మొనాపలిసువిధానాన్నీ; క్లుప్తంగా విమర్శించారు. ఆంగ్లేయులు తమ విజ్ఞప్తిలో ట్రేడ్ యూనియను పోరాటాలమీద ఒత్తి ఒత్తి వ్రాసేరు. ఫ్రెంచి కార్మికుల సమాధానంలో పారిశ్రామికాభివృద్ధి; శ్రమవిభజనము; స్వేచ్ఛావాణిజ్యవిధానాలకి; ప్రాధాన్యత ఇయ్యబడింది.

“పారిశ్రామికాభివృద్ధి; శ్రమవిభజన; పనిచేయడంలో స్వేచ్ఛ; ఈ నూతన విషయాల్ని గురించి మనం శ్రద్ధతీసుకోవాలి. ఇవే మన సమాజం

యొక్క ఆర్థికవిధానాన్ని పూర్తిగా మార్చి వెయ్యగలవి. ఈ నాటి పరిస్థితులకి అనుగుణంగా, నాటి ప్రాబల్యంచేత; పెబ్బబడిలాంతా బలీయములయిన బ్యాంకులకీ - పారిశ్రామిక సంస్థలకీ చేరిపోతుంది. మనం తప్ప దీనిని ఎదిరించగల మాయక క్తిలేదు. మనం గనక ఎదిరించకపోయేమా, భవిష్యత్తులో మన దురవస్థకి మేరవుండదు..... ఈ భయంకరవిధానాన్ని అడ్డుకొనడానికి ప్రపంచ కార్మికులందరూ ఏకీభవించి ఒక పెద్ద అడ్డుగోడ తయారు చేయాలి. లేదా మానవజాతి రెండువర్గాలుగా చీల్చివేయబడుతుంది. కోట్ల కొలది అమాయకప్రజ లొకవేళూ, కొద్దిమంది కడుపునిండిన మోసగాళ్ళొకవేళూ విభజింపబడతారు.”

1884 నెప్టెంబరు నెలలో ఫ్రెంచి ప్రతినిధులు 'తమ సమాధానం తీసుకొని ఇంగ్లండు వచ్చేరు. ఆ నెలలోనే 28 వ తేదీన జరిగిన సభలో మొగటి ఇంటర్నేషనలకీ పునాదులు వెయ్యబడినాయి. ఆ సభలో బ్రిటిషు కార్మికుల విజ్ఞప్తి, ఫ్రెంచి కార్మికుల సమాధానమూ కూడా పదవబడి అంగీకరి చబడినాయి. అంతగాతీయ కార్మికసంఘాన్ని ఒక దానిని స్థాపించడానికి సభలో నిర్ణయించబడింది. ఈ నూతన సంస్థకి కార్యక్రమమూ, నిబంధనావళీ తయారు చేయడానికి ఒక కమిటీ ఎన్నుకోబడింది.

ఈ కమిటీలో ఆంగ్ల - పరాసు కార్మిక ప్రతినిధులు, లండనులో గాపురం వుంటూన్న జర్మను - ఇటాలియను ప్రవాసీతులూ కూడా వున్నారు. ఈ ఎన్నుకోబడినవారిలో మార్కుసి ఒకడు. వివిధభావాల సమ్మేళనంతో ఈ కమిటీ ఒక కలగూడగంపలా తయారయింది. కార్మికవర్గోద్యమంలోని అన్నిరకాల సంస్థలు; అన్నివిధాల సిద్ధాంతాలకీ సంబంధించిన వారు దానిలో వున్నారు. ఫ్రేడ్ యూనియన్లు; ఓ వెన్డెట్లు; ఛార్టిస్టులు; ప్రోథన్స్టులు; బ్లాక్విస్టులు; జర్మను కమ్యూనిస్టులు; పోలిషు - ఇటాలియను జాతీయనిష్ఠవ కారులు దానిలో వున్నారు. వారివారి అభిప్రాయాలు వేరు. ఒక్కొక్క విషయంలో ఒకదాని కొకటి విరుద్ధంగా వుంటాయి. ప్రధానమైన కార్మికవర్గోద్యమ సమస్యలు వచ్చేటప్పటి కివన్నీ ముందుకువస్తాయి.

ఈ కమిటీ నిబంధనలు - కార్యక్రమం తయారుచేసే పనిని మార్కుస్ చేతిలో పెట్టింది. ఇది మహాకవితకార్యం. తన విప్లవభావాల్ని ఏమాత్రము నాశనం చేసుకోకుండా, ఆ కమిటీలోవున్న వివిధపక్షాల సభ్యులు అంగీకరించ గలిగేటట్లుగా నిబంధనలు - కార్యక్రమం తయారుచేయాలి. మార్కుస్ - తన పని చాలా చాతుర్యంతో నెరవేర్చేడు. ప్రారంభోపన్యాసంకూడా ఆతడే తయారుచేసేడు. దానిని కమిటీ అంగీకరించింది. ఆతడు నిర్మించిన నిబంధనావళి, కార్యక్రమమూ అంతగాతీయ కార్మికవర్గపోరాటానికి మూలసిద్ధాంతాలయినాయి. ప్రపంచకమ్యూనిస్టు చరిత్రలో ఒకప్రధాన పత్రంగా వున్నాయి.

ఇంటర్నేషనలుయొక్క కార్యక్రమమూ - నిబంధనలూ.

దీని ప్రారంభోపన్యాసమే ఒకప్రణాళిక. ఇంటర్నేషనలుయొక్క కార్యక్రమానికి ప్రాతిపదిక! దానిలో ఆనాటి కార్మికవర్గముయొక్క యధాస్థితి నిరూపించబడింది. పరిశ్రమలలోనూ, వాణిజ్యంలోనూ అభివృద్ధి కలిగిననూ, కార్మికుల దుస్థితిలో మార్పులేదని నిరూపించేడు. నెట్టుబడిదారీ విధానం అమలులో వున్నంతవరకూ వారిబాధలలో మార్పువుండదని స్పష్టంచేయబడింది. ఇంగ్లండ్ లో ప్రవేశ పెట్టబడిన 10 గంటల పని బిల్లు, అచ్చట ప్రబలం అయిన కోఆపరేటివు ఉద్యమమూ; గతరెండేళ్ళలోనూ కార్మికవర్గం పొందిన రెండువిజయాలకీ చిహ్నాలని దానిలో గుర్తించబడింది.

“సదిగంటలపని చట్టం ఒక మహత్తరమైన కార్యసాధనమాత్రమే కాదు. సిద్ధాంతవిజయంకూడా. చరిత్రలో ప్రపథమపర్యాయం బూర్జువారాజకీయార్థశాస్త్రం - కార్మిక రాజకీయార్థశాస్త్రం ముందు తలవంచింది.”

కోఆపరేటివులుకూడా ఇటీవలి విజయచిహ్నాలే. కఠురలో బదులు కార్యక్రమంలో, బూర్జువావర్గంతో నిమిత్తంలేకుండానే పెద్ద పెద్ద పరి

శ్రమిని నిర్వహించడానికి తన సావకాశాలున్నాయని నిరూపించబడింది. కాని, ఒక్క విషయం. కో ఆపరేటివులవలన పెట్టుబడిదారీవిధానంయొక్క ఉద్భవం నిలబడదు. కార్మికవర్గానికి స్వాతంత్ర్యమూ కలుగదు. అందుచేత వానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత ఇయ్యడానికి వీలులేదు.

కార్మికులు స్వాతంత్ర్యం పొందాలంటే ముందుగా రాజ్యాంగ యంత్రం స్వాధీనం చేసుకోవాలి. ఒక ప్రత్యేకసమయం వచ్చేటప్పటికి ఇది ప్రధానసమస్య పోతుంది. తమరు అనుభవిస్తూన్న ఆర్థికసౌకర్యాల్ని - అధికారాన్నీ దృఢపరచుకొనేటందుకై భూస్వాములూ - పెట్టుబడి దారులూ అంతవరకు తమచేతులలోనేవున్న రాజకీయాధికారాన్ని సంతక్షించుకుందుకే తాపత్రయపడతారు. వారిని ఓడించి, అధికారంలోకి రావడానికి శ్రామికులవద్దనున్న దొక్క సంఖ్యాబలమే! “కార్మికులు ఒక సంస్థగా ఏర్పడి, చైతన్యంతో పనిచేసినప్పుడే వారు సంపూర్ణంగా కృత కృత్యులు కాగలరు.”

కార్మికపోరాటం నెగ్గాలంటే అంతర్జాతీయ కార్మికశక్తులన్నీ సమ్మేళనం గావాలి. ఇంటర్నేషనల్ వర్కింగ్ మన్స్ అసోసియేషన్ కయొక్క కర్తవ్యం ఇదే. కార్మికుల్ని ఆణచిపెట్టడం కొరకే ఏర్పడిన బూరుజు రాజ్యాంగాలకూటనీతి దోపిడీయుద్ధాలు సాగిస్తుంది. కార్మికులలో చీలికలు కలిగిస్తుంది. దౌర్జన్యపూరితము, పరాధీనతకి మూలకందము అయిన ఈ బూరుజుకూటనీతిని శ్రామికవర్గం అన్నివిధాలా ఎదిరించి తీరాలి.

అందుచేతనే ఇంటర్నేషనలుయొక్క నిబంధనావళిలో ఈవిధంగా నిర్దేశించబడింది.

“కార్మికవర్గం తన స్వాతంత్ర్యాన్ని తానే సంపాదించుకోవాలి”... దానికోసం—

“జీవనాధారాలైన ఉత్పత్తిసాధనాలమీద అధికారం సాపేంచు కున్నవారికి ఆర్థికంగా శ్రమజీవి లొంగివుండడం అనేదే నేటి సాంఘిక దుర్వస్థకి, బుద్ధిశూన్యతకి, రాజకీయపరాధీనతకి ప్రధాన కారణం.

అందుచేత ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యసంపాదనమే కార్మికవర్గముకి గమ్యం. ప్రతిరాజకీయోద్యమమూకూడా ఆస్వాతంత్ర్య సంపాదనలో ఒకసాధనమాత్రంగా వినియోగించబడాలి.

ప్రతిదేశంలోనూ కార్మికులలోనే ఎన్నో భేదాలు ఏర్పడి వారిలో ఐకమత్యత లేకపోవడమూ; వేరువేరు దేశాలలోని క్రామికులనుధ్య సోదర సంబంధాలు ఏర్పడకపోవడమూ; వలన ఇంతవరకూ చెయ్యబడిన ప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థం అయిపోయినాయి.

కార్మికస్వాతంత్ర్యం అన్నది ఏఒక్కప్రదేశానికో, ఏఒక్కజాతికో సంబంధించిన విషయంకాదు. ఇది ఒక సాంఘికసమస్య. ఆధునిక సాంఘికవిధానం అమలులోవున్న ప్రతిదేశానికీ ఇది అసరమే. అభివృద్ధిపొందిన నాగరిక దేశాలు సిద్ధాంతవిషయాలలోను - కార్యక్రమంలోనూ ఏకీభవించి పనిచేసినప్పుడే ఆస్వాతంత్ర్యసంపాదన సాధ్యం అవుతుంది.

ఈసాధనకే ఇంటర్నేషనలు సృష్టించబడింది.

దానినిర్మాణం ఈ క్రింది విధంగా నిర్ణయించబడింది :

ప్రతిదేశంలోనూ ఇంటర్నేషనలుయొక్క శాఖ ఒకటే స్థాపించబడుతుంది. అది నేషనల్ ఫెడరేటివ్ కౌన్సిలుద్వారా వ్యవహరిస్తుంది. నిర్ణీత కాలవ్యవధిలో జరుపబడే ఇంటర్నేషనలు కాంగ్రెసులో కార్మికోద్యమము యొక్క ప్రధానసమస్య చర్చించి నిర్ణయించబడుతుండాలి. అందులోనే జనరల్ కౌన్సిలుపేరిట ఒక ప్రధానకార్యనిర్వాహక సంఘాన్ని ఎన్నుకోవాలి. ఈ జనరల్ కౌన్సిలుకు షెడ్డ అధికారాలు ఇయ్యబడినా, అది అంతర్జాతీయ కార్మికోద్యమానికి సిద్ధాంత నిర్ణయాలలో మాత్రమే నాయకత్వం వహించి నడపవలసియుంటుంది. నిర్మాణసమస్యలలో దానికెక్కువ సంబంధంలేదు. మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క ఈమూల సిద్ధాంతాన్నే రెండవ ఇంటర్నేషనలు పూర్తిగా మరచిపోయింది. రెండవ ఇంటర్నేషనలుచేత స్థాపించబడిన ఇంటర్నేషనల్ సోషలిస్టు బ్యూరో చాలా తక్కువ

అధికారాలు కలిగి, కేవలం వార్తలు సంగ్రహించడానికీ, Statistics ప్రచారంలోకి తేవడానికిమాత్రమే వుపయోగించింది. మరల మూడో ఇంటర్నేషనలు మొదటిదానినే అనుసరించింది. దానియొక్క నిర్మాణవిధానాలలో అభివృద్ధి తీసుకువచ్చింది. ఆపునాడులమీదనే అది సమ్మిళితము కేంద్రీకృతమునైన ఒక ప్రపంచకమ్యూనిస్టుపార్టీని సృష్టించింది.

మూడో ప్రకరణం

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క చరిత్రలో మొదటి దశ.

ప్రౌఢనిజంతో పోరాటం.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క మొదటి కాంగ్రెసు 1866 సెప్టెంబరు నెలలో జినోవాలో జరిగింది. సమావేశానికి వచ్చినవారిలో ఎక్కువమంది ఫ్రాన్సు - స్విట్జర్లండులనుంచి వచ్చిన ప్రౌఢనిస్టులే. మార్క్సిచేత తయారు చేయబడిన ఆంగ్లేయకార్మిక ప్రతినిధులు వారికి ఎదురొడ్డేరు.

నిబంధనావళి చర్చింపబడినప్పుడు ప్రౌఢనిస్టులు ఒకవాదం లేవదీసేరు. కేవలం శారీరకపరిశ్రమచేసే శ్రామికులు మాత్రమే ఇంటర్నేషనలులో చేర్చుకోబడాలంటూ తీర్మానం తీసుకొచ్చేరు. పరస్పర అంతర్జాతీయ సహకారము, పెట్టుబడి - కూలిపని మధ్యగల పోరాటములకు సంబంధించిన ప్రశ్నలుకూడా ఆసమయంలోనే చర్చకివచ్చేయి. ప్రౌఢనిస్టులు సమ్మెలు పనికిరావనీ, పరస్పరసహకారసంఘాలు ఏర్పరచబడాలనీ

వాదించేరు. స్త్రీకూలీల విషయంలో వారు కేవలము విప్లవనిరోధకరమైన దృక్పథం స్వీకరించేరు. ప్రజాహితజీవితంలోనికీ, ఉత్పత్తివిధానంలోనికీ స్త్రీలు ప్రవేశించకూడదన్నారు. స్త్రీలకి వంటపాయ్య జీవిత పరమావధి యన్నారు. ఈవిధంగా ప్రాశస్తియు అర్థరేని పూర్వకాలపుటూహల్ని అంతరాతీయ కార్మికకార్యక్రమంలో ప్రవేశపెట్టబోయేరు. కాని, అవి చాలవరకు కాంగ్రెసుచేత నిరాకరించబడినాయి.

ట్రేడ్ యూనియన్లకి సంబంధించి, మార్క్సిని వ్రాసిన థీసిస్ ఏక గ్రీవంగా కాంగ్రెసుచేత అంగీకరించబడింది. కార్మికవర్గనిర్మాణాలకి ట్రేడ్ యూనియన్లు ప్రాణాధారాలనీ, అవి తమదైనందిన ఆర్థికపోరాటాలు సాగించడంకోసమేగాక, సంపూర్ణంగా కూలి - పని పద్ధతిని నాశనం చేసేటందుకు సాధనములుగా వుపయోగిస్తాయనీ, నిరూపించబడింది. ఈ నిర్ణయమే నేటికీ ట్రేడ్ యూనియన్ల కర్తవ్యాన్ని, ప్రాధాన్యతనీ తెలిపే ప్రధాననూత్రంగా గుర్తించబడుతుంది.

ఈసమావేశంలో రష్యాయొక్క సామ్రాజ్యవాదకాంక్షలు తిరస్కరించబడినాయి. సోషల్ డెమాక్రటిక్ విధానంలో పోలండు పునర్నిర్మాణం సాగించబడాలని తీర్మానించబడింది. 8 గంటలుపని, స్త్రీకూలీలకి - బాలురకీ ప్రత్యేకరక్షణలు మొ॥ కూలీ రక్షణ చటాలు అమలు జరిపించుటకై కార్మికులు ప్రయత్నించాలని నిర్ణయించబడింది.

జినోవాకాంగ్రెసు అన్ని దేశాలలోనూ సంచలనం కలిగించింది. 1868 లో షెఫీల్డ్లో ఇంగ్లీషు ట్రేడ్ యూనియన్లు సమావేశం అయినప్పుడు చేసిన తీర్మానం చూస్తే కార్మికసంఘాలు ఇంటర్నేషనలు యెడల ఎట్టి దృక్పథం ప్రదర్శించేయో స్పష్టపడుతుంది. “దేశవిదేశాలలోని కార్మికవర్గాన్నంతనీ సోదరబాంధవ్యముతో ఏకం చేయడానికి ఇంటర్నేషనలుచేస్తూన్న కృషిని ఈసమావేశం సంపూర్ణంగా ఆమోదిస్తూంది”-అని తీర్మానిస్తూ, ట్రేడ్ యూనియన్లన్నింటినీ ఇంటర్నేషనలుకి అనుబంధింప చెయ్యాలని హెచ్చరించేరు.

ఇంగ్లండులోని ట్రేడ్ యూనియన్స్టులలో చాలమంది ఇంటర్నేషనలులో చేరారు. ఫ్రాన్సులో దీనికి కొన్ని శాఖలు ఏర్పడినాయి. స్వీట్జర్లండు - ఇటలీ - జర్మనీ - బెల్జియములలో దీనిపలుకుబడి హెచ్చింది. ఒక వింతసంగతి. మొదటి రాజులలో బూరువా చక్రతుకలు ఇంటర్నేషనలును తొలగిపోగడేయి. కాని అది సమ్మెలవిషయంలో చూపుతూన్న తృప్తికరమూ, దానియొక్క సమావేశాలలో చేయబడుతూన్న తీర్మానాలూ వారికశ్యుతెరిచేయి. ఒక్కమారుగా అది “కొంపలంటిం చేవారి ముతా”గా మారిపోయింది. “దేవుడూ - దయ్యమూ లేనివారిగుంపు” — “అరాజకుల - నాగరితావినాశకుల సంఘము” గా తయారయి వూరుకుంది.

1867 సెప్టెంబరు నెలలో లాసేనీలో రెండో కాంగ్రెసు జరిగింది. “పరశతి - పీపిల్స్ బ్యాంకులు” కి సంబంధించిన ప్రాశనిస్తుల తీర్మానం ఒకటి ఇందులో చెయ్యబడింది. ట్రేడ్ యూనియనులు ‘నేషనల్ క్రెడిట్ సిస్టం’ ఏర్పాటు చెయ్యాలని నూచించబడింది.

‘రాజ్యాంగం’ యొక్క కర్తవ్యాలను చర్చిస్తూ, “భూమి ప్రజలందరియొక్క ఆస్తి” అనే తీర్మానం ప్రవేశపెట్టబడింది. ఫ్రెంచి ప్రతినిధులు దీనిని తీవ్రంగా ఎదిరించారు. అందుపై మరుసటి కాంగ్రెసులో చర్చించడానికై ‘అజెండా’ లో చేర్చబడింది. వెనుకటి కాంగ్రెసులో మాదిరిగానే లాసేనీలోకూడా బూరువాప్రభుత్వాలచేత సాగించబడే యుద్ధాలను నిరసిస్తూ తీర్మానం చేయబడింది. కార్మికవర్గంయొక్క సామాజిక సేవచుక్కీ-వారి రాజకీయ పోరాటాలకీ అవినాభావసంబంధం వున్నదనీ; అందుచేత రాజకీయాధికారం సంపాదించడమే వారి ప్రప్రథమ కర్తవ్యం అనీ కాంగ్రెసు ప్రకటించింది. ఈ విషయానికి ఎక్కువ ప్రాముఖ్యతనిచ్చి, ఏటేటా దీనిని తిరిగి తిరిగి ప్రకటిస్తూవచ్చింది.

లాసేనీ కాంగ్రెసు మొదలుకొనీ కార్మికులలో ఇంటర్నేషనలు యొక్క పలుకుబడి హెచ్చింది. అనేక సమ్మెలలో అది ప్రధానపాత్ర వహించింది. ఇంటర్నేషనలు ఎప్పుడూ సమ్మెదారుల్ని ప్రోత్సహిస్తూం

దేది. వారి సహాయానికి ఇతర దేశాలలో ధనం వసూలుచేస్తాం దేది. ఇతర దేశాలనుంచి కూలీలను తీసుకువచ్చి సమ్మెలు విఫలం చేయడానికి యజమానులు చేసే ప్రయత్నాలను అడ్డుకుంటూవుందేది.

పారిసులో ఇత్తడిపనివారి సమ్మెలో ఇంటర్నేషనలు, కార్మికులకు పూర్తిసహాయంచేసి, దాని విజయానికి తోడ్పడింది ఇందువలన కార్మిక లోకంలో దానికి విశేషంపలుకుబడి కలిగింది. ఈ సమ్మె జరిగేక మూడో సెప్టెంబరును పారిసులోని ఇంటర్నేషనలు కాఖని నిషేధించేడు. (1868) ఈపనితో దాని ప్రతిష్ఠ మరీ విజృంభించింది.

బెలియం - స్వీట్జర్లాండులలోనికాఖలు చాలా వేగంగా అభివృద్ధి చెందేయి. ఇటలీలోకూడా కొత్తకాఖలు ఏర్పడినాయి. కాఖనికి ఇంటర్నేషనలు మొక్క ప్రతిభ ఆస్తియా - జర్మనీలలోనికికూడా చొరబడింది. ఇంగ్లీషు ట్రేడ్ యూనియనులకి జనరల్ కాన్సిలు వ్రాసిన ఈ లేఖాభాగం చూస్తే దానికి కూలీలలో ఎంతపలుకుబడివుందో తెలిసిపోతుంది.

‘బిస్మార్క్ జర్మనీలో టారిఫుసంస్కరణలకి తలపెట్టినప్పుడు బార్మన్-ఎల్బర్ఫీల్డ్ ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్సు ఆతనిని ఎదుర్కుంది. బిస్మార్క్ సంస్కరణలే అమలులోకివస్తే ఫ్రీమ్యను రిశ్రమలు బ్రిటిషు పరిశ్రమలతో పోటీచేయలేవనీ, ఆలా పోటీచేయగలగాలంటే కూలీల జీతాలు తగ్గించవలసివస్తుందనీ; కాని, ఆపని ఇంటర్నేషనలుగల పలుకుబడి - శీఘ్రాభివృద్ధి, కారణంగా సాగదనీ వారు ప్రకటించేరు.’

ఈవిధంగా ఇంటర్నేషనలు పుట్టిన కొలదికాలంలోనే చాలా బలీయమైన సంస్థగా తగూర్చై, శ్రామికులలో పలుకుబడినీ, బూర్జువాకి బెదురూ కలిగించింది.

1868 సెప్టెంబరులో బ్రెస్సియన్ గరంలో మూడవ కాంగ్రెసు సమావేశం అయింది. 98 గురు ప్రతినిధులు సభకి వచ్చేరు. వారిలో 55 గురు బెలియంనుంచి, 18 గురు ఫ్రాన్సునుంచి, 11 గురు ఇంగ్లాండునుంచి, కొద్దిమంది స్వీట్జర్లాండు - జర్మనీలనుంచీ, ఒకడు ఇటలీనుంచీ వచ్చేరు.

‘అజెండా’ లోని మొట్టమొదటి చర్చనీయాంశం “యుద్ధభయం” ఆసమయంలో అంతర్జాతీయ పరిస్థితులు చాల తీవ్రస్థితికి వచ్చేయి. కనకనే ఇంటర్నేషనలు ఈవిషయానికి ప్రాముఖ్యత నిచ్చింది. కొద్దికాలంక్రితమే ఆస్ట్రీయా - ప్రష్యాలమధ్య యుద్ధం ఆఖరయింది. (1866) ఫ్రాంసు - జర్మనీలమధ్య యుద్ధం ఇప్పుడా - ఆనకనా అన్నంత తీవ్రపరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. ఏటానానానా యుద్ధం వచ్చేటట్లావుంది. కాంగ్రెసు యుద్ధానికి వ్యతిరేకంగా తీవ్ర ఆసమ్మతి చూపి, యుద్ధం వచ్చిందా సమ్మెలతో సమాధానం చెప్పమని కార్మికులకి హెచ్చరిక నిచ్చింది.

శ్రామికవర్గం సాగించే పోరాటంలో సమ్మె ఒక దివ్యాయుధం అని కాంగ్రెసు తీర్మానించింది. ఈకాంగ్రెసులో ప్రాథనిస్తులుకూడా దీనికి అంగీకరించేరు.

ఆస్తి సమస్యమీద చాల తీవ్రమైన చర్చలు జరిగినాయి. అన్నిదృక్పథాల్ని సమీకరణంచేస్తూ, ఒక తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టబడింది. ప్రాథనిస్తులు దానికి వ్యతిరేకించేరు.. 30 : 4 వోట్లతో చివరికి తీర్మానం నెగ్గింది. 15 గురు తటస్థులు.

అధునిక సమాజంలో కలిగిన ఆర్థికాభివృద్ధి భూమినికూడా సంఘపరం చెయ్యవలసిన ఆకళ్యంతని కలిగించింది. గనులు, రైల్వేలమాదిరిగానే భూమినికూడా ప్రభుత్వం కైదుసంఘాలకి కాలు కిచ్చే పద్ధతివిర్పడాలి—

వార్తాసౌకర్యాలు, రహదారి సౌకర్యాలు, సమాజంయొక్క సమిష్టి అధికారంలోకి తీసుకురావడాలి—

‘క్వారీలు, బొగ్గునులు, ఇతరగనులు, రైల్వేలు ప్రజలకి ప్రాతినిధ్యం వహించుతూన్న ప్రభుత్వంస్వాధీనంలోవుండాలి.’

ఈతీర్మానంవలన ఇంటర్నేషనలు పూర్తిగా కమ్యూనిస్టు సిద్ధాంతాన్ని అంగీకరిస్తూన్నట్లే స్పష్టం అవుతుంది.

అప్పుడే ‘కాపిటలు’ మొదటిబాగాన్ని ప్రకటించిన మార్క్సను

అభినందిస్తూ, జర్మనుప్రతినిధుల పోత్సాహమీద కాంగ్రెసులో తీర్మానించబడింది.

“పెట్టుబడిని శాస్త్రీయదృక్పథంతో వివరించినది మొట్టమొదటి అర్థ శాస్త్రవేత్త మాయ్కుని. ఈవిధంగా ఆయన ఒకమహత్కార్యం నెరవేర్చాడు”

బ్రెస్సెల్సు కాంగ్రెసుతో ప్రాథమికమొక్క పతనం నిరపడిపోయినా, కాంగ్రెసులో సిద్ధాంతకృత ఏర్పడలేదు. ప్రాథమిక స్థానాన్ని బకునిన్ ఆక్రమించేడు. ఆతని అభిప్రాయాన్ని వెనుకటికంటే తీవ్రంగానూ, కష్టంతోనూ ఎదిరించి పోరాడవలసివచ్చింది.

నా లు గో ప్ర క ర ణం.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క చరిత్రలో రెండోదశ.

బకునినిజంతోపోరాటం.

మైకేల్ బకునిన్ (1814-1876) ప్రవాసితుడైన రష్యను విప్లవకారుడు. అరాధ్యాదులకే నాయకుడు. సిద్ధాంతవేత్త. కార్మికోద్యమానికి సంబంధించిన అన్ని ముఖ్యసమస్యలమీదా మాయ్కునితో భేదిస్తాడు. ఆతని దృష్టిలో సాంఘికవిప్లవమొక్క గమ్యం రాజ్యాంగాన్ని నాశనం చెయ్యడమే. ఈసామాజికాసమానతకీ - దౌర్జన్యాలకీ రాజ్యాంగమే మూలకారణం అంటాడు. రాజ్యాంగాన్ని నాశనం చేయడంతోనే పెట్టుబడిదారి

విధానంకూడా వెనువెంటనే ధ్వంసం అయిపోతుందనీ, ఆశిథిలాలమీద రాజ్యాంగం ఎరగని నూతనసమాజం నిర్మితం అవుతుందనీ అతనివాదం. దీనికి పర్యవసానంగా ద్వైతానికి ఆర్థికపోరాటాలలో పాల్గొనడం వట్టి మోసం అని తేల్చేడు. విప్లవకారుడు సాంఘికవిప్లవంయొక్క ఆవశ్యకతని ప్రజలకి బోధించి వారిని ఒక్కమారుగా తిరుగుబాటు చేసేలాగ చెయ్యాలంటాడు.

భూమి, గనులు, పరిశ్రమలు సమిష్టి అధికారంలో వుండాలంటాడు బకునిన్. సమాజంలో పాలకులు - పాలితులు అనే భేదం వుండకూడదంటాడు. స్వతంత్ర రైతుసంఘాలు, కూలీసంఘాలు, వీనియొక్క సమ్మేళన రూపంలో వుండాలంటాడు. కాని, అతనికి ఆర్థికసమస్య లేవీ పట్టవు, అందుచేత ఈసమిష్టి వాదభావనలు పెట్టిబూరువా ఉటోపియను సంకల్పాలతో సమ్మిశ్రితం అయిపోయినాయి. వారసత్వపుహక్కుల్ని తొలగిస్తడంతోనే సమాజంలో సాంఘిక - ఆర్థిక - రాజకీయసమానత్వం ఏర్పడుతుందనే సైంట్ సైమన్ ఆభిప్రాయాలనే ఈతడూ ఏకరువు నేసేడు.

సాంఘికవిప్లవాన్ని తీసుకొనిరాగల సాంఘికశక్తులేవి - అనేవిషయంగా బకునిన్ వి మరీ వింతఆభిప్రాయాలు. విప్లవానికి శ్రామికవర్గం నాయకత్వం ఒహించవలసియుంటుందనే విషయం అతడంగీకరించడు. కార్మికవర్గంయొక్క ప్రాముఖ్యతని మార్కుస్ ఆతిశయోక్తిగా పలికేడన్నాడు. ప్రజాసామాన్యంలో దుర్భరబాధపడుతూన్నవారిలో - అందులోనూ ప్రత్యేకంగా ఆధునికసమాజకారణంగా సర్వనాశనం అయి తేగించి వున్న దరిద్రులు, భూములు పోగొట్టుకొన్నవారు, ముష్టివాళ్ళు, యువకులయిన విద్యావంతులు విప్లవభావాల్ని చురుకుగా గ్రహించగలరు గనక వారే విప్లవానికి మూలశక్తులంటాడు.

బకునిను భావాలు ప్రోలిటేరియటు భావనలు కావు.

‘పెట్టు బడిదారీవిధానంయొక్క ఆభివృద్ధివలన నాశనం అయినరైతు, దానివలననే సర్వస్వం కోల్పోయిన చేతిపనివాడు, చిన్నవర్తకుడు.....

వీరిమీద ఎప్పుడూ పెట్టుబడిదారీవిధానంయొక్క ఒత్తిడి తగ్గదు. క్రమ క్రమంగా వారి జీవితాధారాలు సన్నగిల్లుతూవుంటాయి. కనక నే అతివే గంగా తీవ్రతర విప్లవభావాలకి లొంగివస్తారు. కాని, ఓర్పుచూపగల శక్తి గాని, నిర్మాణసామర్థ్యంగాని, పట్టుదలగాని, క్రమశిక్షణగాని వారిలో వుండవు”

‘లెనిన్’

పెట్టుబడిదారీ విధానంయొక్క భయంకరకృత్యాలకి మౌఖ్యమండన పెట్టిబూరువావగ్గానికీ, ఆతరగతిలోంచే నూతనంగా సర్వస్వం కోల్పోయి ఫ్యాక్టరీలకువచ్చి చేరిన వర్గానికీ గల భావాన్ని బకునికో విశదీకరించేడు. దానికి ఫలితంగా ఆచరణ ప్రాధాన్యతగల ఇటలీ - స్విట్జర్లాండు - స్పెయిన్ - బెల్జియములలో - ఆతని భావాలకి ఎక్కువ ప్రచారం లభించింది. ఈ దేశాలన్నీ పారిశ్రామికంగా ఇంకా చాలా పసితనంలో వున్నాయి.

1860 ప్రాంతాలలో ఈతడు ‘కాంతి - స్వాతంత్ర్యసమితి’ యనే బూరువా పేసిఫిస్టుసంఘం-లోచేరేడు. కాని, 1868 లో దానిని వదులు కున్నాడు. తరువాత ఆతనికిగల పైన చెప్పిన అభిప్రాయాలన్నింటినీ ఆధారంగా చేసుకున్న కార్యక్రమంతో - ఇంటర్నేషనల్ ఎలయన్స్ ఆఫ్ సోషల్ డెమోక్రసీ - (దీనినే ‘ఎలయన్స్’ అంటారు.) అనేస భాగాన్ని స్థాపించేడు. ఇదేరోజులలో ఆతడు మార్క్సి కొక బాబు వ్రాసేడు.

“20 ఏళ్ళక్రితం నీవు చేయలేకపోయిన పనికే నే నిప్పుడు ఉపక్రమించేను. బరిన్ లో జరిగిన లీగ్ ఆఫ్ పీస్ అండ్ ఫ్రీడమ్ యొక్క సమావేశంలో బూరువాజీతో నాకుగల సంబంధాలన్నీ ముగియకున్నాయి. ఇప్పుడు బూరువాసంఘాలతో నాకేమీ ప్రసక్తిలేదు. నాకున్న సంబంధాలు కేవలం శాశ్వత ప్రపంచంతోనే. నా మాతృభూమి - ఇంటర్నేషనల్ మనలు. దానియొక్క నిర్మాతవు నువ్వు కనుక నేస్తమా! నేను నీశిష్యుడిని - అలా చెప్పకోడానికి గర్విస్తున్నాను”

తాముకూడా ఇంటర్నేషనలులో కలుస్తామనీ, తమరిని ఒక ప్రత్యేక శాఖగా స్వీకరించమనీ; వై సభ కోరింది. కాని, ఇంటర్నేషనలులో మరొక ప్రత్యేకసంస్థ - స్వకీయ కార్యక్రమంతో కూడిన మరొక అంతర్జాతీయసంస్థ వుండడానికి వీలులేదని జనరల్ కౌన్సిలు తీర్మానించింది. అప్పుడు 'ఎలయన్స్' రద్దుచేయబడింది. దాని శాఖలుమాత్రం ఇంటర్నేషనలుయొక్క అధికారం క్రింద తీసుకోబడినాయి. కాని, ఆ సంఘంమాత్రం రహస్యంగా పనిచేస్తూ, ఇంటర్నేషనలును బకునిను అనుచరులతో నింపడానికి ప్రయత్నిస్తూనేవుంది.

1869 బాస్టీలో నాలుగవ కాంగ్రెసు సమావేశం అయింది. ఇప్పటికి ఇంటర్నేషనలులో మంచి అభివృద్ధి కనబడింది. ఇంగ్లండు - బెల్జియం - ఫ్రాన్సు జర్మనీలలో దాని పలుకుబడి బాగా హెచ్చుతూంది. మొట్టమొదటిమారుగా ఈ కాంగ్రెసుకి స్పెయినునుంచి, ఉత్తర అమెరికానుంచి ప్రతినిధులు వచ్చేరు.

ఈ అభివృద్ధిని గమనించి జనరల్ కౌన్సిలుకిగల అధికారాలు హెచ్చు చేసేరు. ఇంటర్నేషనలుయొక్క కార్యక్రమంనుంచి పెడద్రోవలుతోక్కిన శాఖల్ని త్రోసివేసేటందుకు దానికి అధికారం ఇయ్యబడింది.

వారసత్వపు హక్కులు రద్దుచేయ్యబడాలనే తీర్మానం తెచ్చినప్పుడు వచ్చింది, మొట్టమొదటిపర్యాయం పేరే బకునితో. ఇది "రాజకీయ - ఆర్థిక న్యాయాలకి అడ్డుతగులుతూందనీ, సాంఘిక సమానత్వాని కిదే అభ్యంతరం" అనీ ఆతడు చెప్పే కారణాలు.

బకునినీకి వ్యతిరేకంగా వాదించిన జనరల్ కౌన్సిలుసభ్యులు - ప్రస్తుత దురవస్థలకి కారణం నేడు అమలులోవున్న ఆర్థికవిధానమేకాని, వారసత్వపు హక్కుకాదు. వారసత్వపు హక్కును రద్దుచేయ్యడంతో సామాజిక విప్లవం ఆరంభిస్తామనడం బండి వెనక్కాల గుర్రాన్ని కట్టినట్లుంటుంది - అని వాదించేరు.

ఈ కాంగ్రెసులో బకుని నిస్తులక్ - జనరల్ కానియన్సభ్యులకి జరిగిన వాదనలు అక్కడితో ఆగలేదు. అవి అన్ని దేశాల శాఖలలోకి ప్రాకేయి. 1870 ఏప్రియలు నెలలో స్విట్జర్లండులోని ఈ రెండు సెక్షనులూ పూర్తిగా విడిపోయినాయి.

ఐదో ప్రకరణం.

ఫ్రాంకో - జర్మను యుద్ధమూ : ఇంటర్నేషనలూ.

ఈలోపుగా ఇంటర్నేషనలు యొక్క భవిష్యత్తును నిర్ణయింపగల సంఘటనలు అంతర్జాతీయరంగంమీద ప్రత్యక్షమైనాయి.

1870 జూలైలో ఫ్రాన్సు - ప్రెస్యాలమధ్య యుద్ధం వచ్చింది. అందుచేత ఆ ఏడాది జర్మనీలో జరపాలనుకున్న కాంగ్రెసు సమావేశం ఆగిపోయింది. ఇంటర్నేషనలులో సభ్యులయిన ఫ్రెంచి - జర్మను శ్రామికులు యుద్ధానికి తీవ్రంగా వ్యతిరేకత చూపించేరు. బోనపార్టీస్టు ఫ్రాన్సు - జంకరు (Junker) ప్రెస్యాలే ఈ దురంతక యుద్ధానికి మూలకారణం అంటూ మార్క్స్ వ్రాసిన (23 జూలై 1870) హెచ్చరికను జనరల్ కాన్సిలు తన శాఖలన్నింటికీ పంపించింది.

“ఫ్రాన్సు అధికారులూ - జర్మను అధికారవర్గమూ భయంకర యుద్ధంలో చిక్కుకుని వున్నారు. ఈ రెండు దేశాలలోని కార్మికులూ పరస్పర సహృద్యం ప్రకటించుకుంటున్నారు.”

మార్క్స్ వ్రాసిన మరొక హెచ్చరికను జనరల్ కాన్సిలు 1870 సెప్టెంబరు 9 వ తేదీన ప్రకటించింది. అప్పటికి ఫ్రాన్సు పూర్తిగా ఓడి

పోయింది. సామ్రాజ్యం విచ్ఛిన్నం అయింది. ఫ్రాన్సులో రిపబ్లికు ప్రకటించబడింది. ఆసితిలో జర్మను ధనికవర్గం ఫ్రాన్సులోని భాగాల్ని కలుపుకుందుకు చేస్తూన్న ప్రయత్నాలకి అసమ్మతి తెలుపుతూ, వారి ప్రయత్నాలే గనక నెరవేరితే ఫ్రాన్సు తప్పని సరిగా రష్యా చేతులలోకి పోవలసి వస్తుందనీ, అప్పు డింతకన్నా భయంకర యుద్ధాలు జరగవలసి వస్తాయనీ, ఆ హెచ్చరికలో వ్రాయబడింది.

జర్మనీ ఇంటర్నేషనలిస్టులు యుద్ధానికి - అల్సేస్ - లోరయిన్ ల ఆక్రమణకీ విరుద్ధంగా తీవ్రప్రతిఘటన చేశారు. యుద్ధావసరాలు కూర్చుకోడానికి చేయబడిన చట్టాలకి అనుకూలంగా వోటు చెయ్యనందుకై జెజెల్ - లెబెక్నెట్ లపై దేశద్రోహ నేరం మోపి రెజేనేషన్ శిక్ష విధించారు. జర్మనీయొక్క ఆక్రమణ నీతికి స్వీట్జర్లండు - బెల్జియం - ఆస్ట్రియా లలోని ఇంటర్నేషనలు శాఖలు కూడా అసమ్మతి చూపినాయి. ఫ్రాంకో-జర్మను యుద్ధం విషయంలో ఇంటర్నేషనలు దాని శాఖలూ కూడా జాతీయతకి ఏమాత్రమూ విరుద్ధముకాని, నిజమైన అంతర్జాతీయత నీతిని అవలంబించేయి.

1871 మార్చి 18 న శ్రామికులు తిరుగుబాటు చేసేరు. పారిస్ కమ్యూన్ స్థాపించబడింది. ఆ కమ్యూన్ ను రక్షించకలసినదనీ, ఇది ప్రపంచకార్మికుల కర్తవ్యం అనీ ఇంటర్నేషనల్ హృదయపూర్వకంగా హెచ్చరించింది. 'టూలయిన్' వెర్సెయిల్సు పక్షియులతో చేకడంచేత ఆతనిని పార్లీసుంచి తొలగించేరు. ఇంటర్నేషనలులోని ప్రభులు కమ్యూనార్డులతో డివారేసని నిర్ణయించబడింది.

1917 కి పూర్వం ఆధునిక కార్మికోద్యమ ఘట్టాలలోకల్లా మహత్తరమైనది పారిస్ కమ్యూనే. దానిని గురించి వ్రాసే ముందు మొదటి ఇంటర్నేషనలు చరిత్ర పూర్తిచేస్తాను.

ఆ రో ప్ర క రణం.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క అంతిమదశ.

1871 మే నెలలో పారిస్ కమ్యూన్ పరాజితం అయింది. దీనితో ఇంటర్నేషనలుయొక్క ఆభివృద్ధికి మంచి దెబ్బతిగిలింది. ఫ్రెంచి ధనిక వర్గం అతినీచంగా ఆకార్మికుల్ని వారిపుద్యమాన్ని వాశించేసివేసేరు. యుద్ధసమయంలో కార్మిక నాయకులు చూపిన ధ్యోసాహసాలకీ, కమ్యూను యెడల వారు ప్రకటించిన స్నేహభావానికీ, ప్రత్యేకంగా జర్మనీలోకూడా పుద్యమాన్ని తీవ్రంగా అణిచివేసేరు. అందుచేత ఇంటర్నేషనలులో ఫ్రాన్సు - జర్మనీల ప్రాముఖ్యత తగ్గింది.

1871 లో బ్రిటిషు శ్రామికవర్గం బూర్జువావర్గంనుంచి కొన్ని రాజకీయసౌకర్యాలుగుంజుకుంది. (ట్రేడ్ యూనియనుల కార్యక్రమాన్ని నిషేధించే కొన్ని చట్టాలు రద్దుచేయబడినాయి.) అప్పటినుంచీ ఇంటర్నేషనలుకి పారిలోగల పలుకుబడి సన్నగిల్లింది. అంతకింతకి వారు లిబరల్ బూర్జువాజీల పలుకుబడిలోనికి పోసాగేరు. కమ్యూన్ ను సమర్పించిందనే కారణంచేత కొన్ని ట్రేడ్ యూనియనులు ఇంటర్నేషనలుతోగల సంబంధాలు తెంచుకున్నాయి.

1870 ప్రాంతాలలో ఇంగ్లాండు అధికంగా మంచి ఆభివృద్ధిలోకి వచ్చింది. బూర్జువావర్గం తమచేతికి చిక్కిన అదనపులాభాలలో కొంత భాగం కార్మికవర్గంలోని పైతాగతివారికి మేపి, వారిని తమవేపు తిప్పకొగలిగేరు. తత్ఫలితంగా ఇంగ్లాండులోని ట్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం ప్రస్తుతం అమలులోవున్న సామాజిక విధానానికి పట్టుకొమ్మవలె తయారయింది. ఆఖరుకి ఇంగ్లీషుకార్మికునికి వర్గచైతన్యం కలగకుండా చెయ్యడానికికూడా అవేకారణం అయినాయి.

పారిస్ కమ్యూన్ షడిపోయిన వెనుక బకునినిస్తులకీ - మార్క్సిస్టులకీ మధ్య పేచీ బలీయం అయింది. బ్రిటను ఇంటర్నేషనలునుంచి దూరం కావడానికి ఇదికూడా ఒక కారణం.

మార్క్సికమ్యూన్ కి గొప్ప ప్రాముఖ్యత నిచ్చేడు. 'ఇది కార్మిక వర్గముయొక్క ప్రభుత్వం. కార్మికవర్గానికి అధిక స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించి ఇయ్యగల రాజ్యాంగవిధానం ఎట్టకేలకీ దొరికింది' అన్నాడు. కాని, బకునిన్ కి "1871 నాటి కమ్యూన్ వలన రాజ్యాంగం నాశనం చెయ్యవలసిన ఆవశ్యకత స్పష్టం అయింది." పారిస్ లో రివల్యూషనరీ నియంతృత్వాన్ని స్థాపించడమే జరిగిన తప్పని ఆతని అభిప్రాయం.

1871 సెప్టెంబరులో ఇంటర్నేషనలు సమావేశం లండనులో కూడింది. 'సామాజిక విప్లవాన్ని సాధించడానికీ, వర్గభేదాలు పోగొట్టడానికీ, కార్మికులకి ఒక రాజకీయకక్ష అవసరం. కార్మికవర్గం సాగించే పోరాటాలలో ఆరికపోరాటాలకీ - రాజకీయపోరాటాలకీ నిరాకరించరాని సంబంధం వున్నదనే విషయం ఇంటర్నేషనలు తన సభ్యులందరికీ హెచ్చరించు తూంది' అంటూ ఈ సమావేశంలో తీర్మానించబడింది.

కార్మికవర్గం, రాజకీయాలలో వేలు పెట్టకూడదనే బకునిన్ సిద్ధాంతం ఈ విధంగా త్రోసివెయ్యబడింది.

1870 లోనే ఇంటర్నేషనలునుంచి విడిపోయిన స్విట్జర్లండులోని బకునినిస్తుశాఖలు తమ నిర్మాణాన్ని వేరే ఏర్పరచుకున్నాయి. దానినే 'జూరా పెడరేషన్' అంటారు. ఇంటర్నేషనలుయొక్క జనరల్ కౌన్సిలు నియంతృత్వం నిర్వహిస్తుందనీ, లండను సమావేశం గూఢంగా జరపబడిందనీ నిందలుమోపుతూ, ఈ పెడరేషను ఇంటర్నేషనలు శాఖలన్నింటికీ హెచ్చరికలు పంపింది. ఇటలీ - స్పెయిన్ - బెల్జియములలోని శాఖలు చాల వరకు బకునినిస్తులతో చేరాయి.

ఈ విధంగా పేచీ ఇంటర్నేషనలులో నాలుగుమూలలకీ ప్రాకింది.

1872 సెప్టెంబరులో ఐదో సమావేశం హేగ్ నగరంలో కూడింది.

జనరల్ కాన్సిలుకు ఇంటర్నేషనలు శాఖలయొక్క ఆంతరంగిక విషయాల మీద అధికారం వుండకూడదంటూ బకునినిస్టులు ఈ కాంగ్రెసులో ఒక తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టారు. కాని అది గెంటివెయ్యబడింది. అధికార కేంద్రీకరణమూ - క్రమశిక్షణ వీనియొక్క ఆవశ్యకతని ఈ కాంగ్రెసు అంగీకరించి, శాఖలన్నిటినీ అదుపులో వుంచుకుందుకు అవసరమైన అధికారాలన్నింటినీ కాంగ్రెసు జనరల్ కాన్సిలుకి ఇచ్చింది. ఈవిధంగా బకునిన్ ను ఇంటర్నేషనలునుంచి దూరంచెయ్యడానికే నిర్ణయించబడింది.

మార్కుస్ - ఏంజెల్స్ ల నూచనలపై జనరల్ కాన్సిల్ యొక్క కార్యాలయం లండనునుంచి న్యూయార్కుకి మార్చబడింది. బకునినిస్టుల పలుకుబడికీ, అంతకంతకి బూరునావర్గం అండచేరుతూన్న ఇంగ్లీషుప్రేడ్ యూనియనిస్టుల పలుకుబడికీ అంకకుండా చెయ్యడానికే జనరల్ కాన్సిలు స్థానం మార్చబడింది. ఈసలహా 26, 23 వోట్లతో ఆంగీకరించబడింది. 9 గురు తటసులు. విప్లవానికి భయపడి ఇంటర్నేషనలు సహద్రాంతరాల తలదాచుకుంటూ వుందని నిరసిస్తూ, స్టాక్విస్టులు కాంగ్రెసులోంచి తొలగిపోయారు.

హేక్ కాన్ఫరెన్సులో జరిగిన తీర్మానాలు ఇంటర్నేషనలుయొక్క పతనాన్ని ఏమాత్రమూ నిలపలేకపోయినాయి. అప్పడాదే బకునినిస్టులు ఇంటర్నేషనలు స్థాపించుకున్నారు. ఇటలీ - స్పెయిన్ - స్విట్జర్లండు - బెలియం శాఖలు చాలవరకు దానిలో చేరినాయి. ఇది 1877 వరకూ జీవించింది.

ఇంగ్లండు - ఫ్రాన్సులపరిస్థితులు ఇంటర్నేషనలుకి ఏమాత్రమూ అనుకూలం గాలేవు. 1878 లో జినోవాలో ఆరోసమావేశం జరిగింది కాని, చెప్పదగిన విశేషాలేమీలేవు. ఆతర్వాత ఇక కాంగ్రెసులు జరగలేదు.

ఆనాటినుంచీ ఏదేశాని కాదేశంలోనే కార్మికవర్గం వేరువేరుజాతీయ సంఘాల నేర్పరచుకుంటూ బలపరచుకుంటూ వచ్చేయి. పర్యవసానంగా

1876 జూలై నెలలో జరిగిన ఫిలడెల్ఫియా కాంగ్రెసులో ఇంటర్నేషనలు రద్దుచేయడానికి నిర్ణయించబడింది.

ఇంటర్నేషనలు జన్మించిన 10 ఏళ్ళ తర్వాత 1874 లో ఎంజిల్స్ ఎఫ్. ఏ. సోజికి ఒక జాబు వ్రాసేడు.

“ఒక దృష్ట్యా చూస్తే - భవిష్యత్తుని మనసులో వుంచుకుని చూస్తే - ఇంటర్నేషనలు పదేళ్ళ పాటు యూరపియను చరిత్రలో ప్రాధాన్యత వహించింది. ఆగతి చరిత్రం నిజంగా గర్వింపదగిన ఘట్టం.

“భవిష్యత్తులో ఏర్పడబోయే ఇంటర్నేషనలు ప్రత్యక్షంగా కమ్యూనిస్టులదే అవుతుంది. కొంత కాలం పాటు మార్కుసిరచనలు తమ ప్రచారం సాగిస్తాయి కనక ఇది సాధ్యం అవుతుంది. అది మన సిద్ధాంతాలనే ప్రచారం చేస్తుంది.”

అంతర్జాతీయ కార్మికోద్యమమీద మొదటి ఇంటర్నేషనలు మంచి పనులు బడి సాపించుకొంది. శాస్త్రీయ సోషలిస్టు సిద్ధాంతాన్ని బాగా ప్రచారంలోకి తెచ్చింది. వర్గపోరాటం నుంచి కార్మిక వర్గాన్ని వెడదారులు తొక్కించే పయత్నాన్ని ధ్వంసం చేసింది. శ్రామిక వర్గానికి ఉచితము - విప్లవకరములైన అంతర్జాతీయ విధానాన్ని శ్రామిక వర్గోద్యమం యొక్క అన్ని శాఖలలోనూ అవలంబించే దెబ్బగా స్పష్టపరచింది. శ్రామిక ప్రజోద్యమాభివృద్ధికి మార్గాన్ని సరిచేసి పెట్టింది. దానిని శాస్త్రీయ సోషలిజం (కమ్యూనిజం) యొక్క పనులు బడిలోనికి తెచ్చి నడిపించింది.

‘పెట్టుబడిదారీ విధానం మీద విప్లవం సాగించడానికై శ్రామిక వర్గము యొక్క అంతర్జాతీయ సంస్థ నొకదానిని నిర్మించడానికి అవసరమైన పునా

◆ ఇంటర్నేషనలు కేంద్రం న్యూయార్కుకు మార్చబడినాక (1872) సోజి దానికి మొట్టమొదట కార్యదర్శిగా ఎన్నుకోబడ్డాడు. 1906 లో మరణించేవరకూ ఆతడు జర్మన్-అమెరికన్ కార్మికోద్యమంలో ప్రధానపాత్ర వహించేడు.

దులు వేసింది మొదటి ఇంటర్నేషనలు. సోషలిజం సాధించడానికై అంతి
జాతీయ శ్రామికవర్గపోరాటానికి నాంది చేసింది.” “లెనిన్”

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క కార్యక్రమాన్ని రెండో ఇంట
ర్నేషనలు సాగించలేకపోయింది. (1889 - 1914) కార్యక్రమంవిష
యంలో అది చూపిన మెతకతనం; యుద్ధసమయంలో అదిచేసిన అప్రతిష్ఠ
పనీ; యుద్ధానంతరం విప్లవాలు విజృంభణగా సాగుతూన్న సమయంలో
అది పెట్టుబడిదారివిధానాన్ని రక్షించడానికి చేసినప్రయత్నాలూ; దరి
ద్రులతోనూ - నిరుద్యోగులతోనూ శిథిలం అవుతూన్న ప్రభుత్వాలనూ -
ఫాసిస్టుల అధికారాన్నీ సమర్థించుతూన్న ఈనాటివీరీ; ఇవన్నీ ఫస్ట్
ఇంటర్నేషనలుయొక్క నీతికి పూర్తిగా విరుద్ధం. రెండో ఇంటర్నేషనలు
లోని శాఖలు కేవలం విప్లవనిరోధకములుగా తయారైనాయి. బూరువా
వర్గానికీ, ఫాసిజానికీ పట్టుకొమ్మలుగా ఏర్పడినాయి. కమ్యూనిస్టు ఇంట
ర్నేషనలుయొక్క (కామిన్టర్న్) కార్యక్రమంలో నేటి సోషల్ డెమా
క్రసీయొక్క నీతివిధానం ఏలావున్నదో వర్ణించబడింది.

“సామ్రాజ్యవాదులతో పోరాటం జరుపుతూన్న శ్రామికవర్గంలోని
ఐకమత్యాన్ని చెడగొట్టడమే ఈనాడు సోషల్ డెమాక్రసీయొక్క
ప్రధానకార్యక్రమం. పెట్టుబడిదారివిధానంతో శ్రామికులు చేస్తూన్న
పోరాటంలోని ఐక్యతావిధానాన్ని భంగపరచడాని కిది సామ్రాజ్యవాదుల
ఏజంటుగా పనిచేస్తూంది. ఈనాటిబూరువా సమాజానికి వివిధములయిన
సోషల్ డేమాక్రసీలు; రెండో ఇంటర్నేషనలు; దానియొక్క ట్రేడ్
యూనియన్ శాఖ; ట్రేడ్ యూనియనుల అప్ సర్ డామ్ ఫెడరేషన్;
ఇవన్నీ మూలస్తంభాలు.”

ఏనాడో ఈలావస్తుందని ఏంగిల్స్ నూచించిన కమ్యూనిస్టు ఇంట
ర్నేషనలు 1919 లో స్థాపించబడింది. అదే మొదటి ఇంటర్నేషనలుకి
నిజమైన వారసు.

పారిస్ క మ్యూన్సిపాలిటీ

మొదటి ప్రకరణం

రెండవ సామ్రాజ్యం

రెండవ సామ్రాజ్య కాలంలో (1852-70) ఫ్రాన్సులో పెట్టుబడిదారీ విధానం అతివేగంగా అభివృద్ధి చెందింది. పరిశ్రమలు - వ్యాపారమూ విపరీతంగా పెరిగినాయి. ఫ్రాన్సు అంతటా రైల్వేలు వలమాదిరిగా పరచి వెళ్ళుబడినాయి. 1851-89 ల మధ్య కాలం ఫ్రెంచి జాతీయ దాయం రెట్టింపు అయింది. (82 మిలియన్ల నుండి 182 మిలియన్ల ఫ్రాంకులయింది.) రెండవ సామ్రాజ్య ప్రభుత్వంలో సన్నిహిత సంబంధాలుగల ఫ్రెన్చిస్మన్ బూర్జువాజీ మారకము - స్పెక్యులేషను పద్ధతులు విశేషముగా ఉపయోగించి, విపరీతమైన సంపదలు ప్రోగు చేసుకుంది.

చిన్న చిన్న పరిశ్రమలు - చేతిపనులు నశించి పెద్ద పరిశ్రమలకి తావిచ్చినాయి. నగరాలలోని పెట్టిబూర్జువా తరగతి పూర్తిగా నాశనం అయింది.

రాజకీయ దృష్ట్యా చూస్తే ఈ రెండో సామ్రాజ్యం విప్లవ నిరోధక కార్యక్రమానికి పట్టుకొమ్మ. దేశంలోని అధికారం అంతా సేనానాయకులదీ, మత బోధకులదీ, ఉద్యోగీయ వర్గాలదీ. పాఠశాలలన్నీ చర్చిల స్వాధీనంలో వుండిపోయినాయి. అచ్చయంత్రాల మీద కఠినమైన నిరోధాలు ఏర్పడ్డాయి. లెజిస్లేటివు ఎసెంబ్లీ యొక్క ఎన్నికలు ప్రభుత్వ నిరీక్షణలో. దాని ఒత్తిడికి లోనై నిర్వహించబడినాయి.

సామ్రాజ్యపు ప్రారంభంలోజులలో 3 వ నెపోలియను బలీయంగా వున్న ధనికుల - రైతుల పార్టీలసహాయంమీద ఆధారపడ్డాడు. 1848 మరపుకు వచ్చినకొద్దీ ప్రభుత్వం అంతకంతకి ఫైనాన్సియల్ బూరువాజీని మద్దతు చెయ్యసాగింది. ఆఖరుకి నెపోలియను ఇండస్ట్రియల్ బూరువాజీ సహాయాన్ని పూర్తిగా పోగొట్టుకొన్నాడు.

ఈతడు విదేశాంగనీతిలో చూపిన చేతకానితనంమూలంగా ఫ్రాన్సు ఎన్నోయుద్ధాలలో చిక్కుకుంది. ఎప్పుడూ ఓడేపోయింది. ప్రభుత్వం పన్నులభారాన్నంతనీ ప్రజాసామాన్యంయొక్క నెత్తి నే దుద్దింది. ప్రభుత్వోద్యోగులలో లంచగొండితనం జాస్తి అయింది. ఈకారణాలన్నింటి వలన చాలమందికి ప్రభుత్వంయడల అసహ్యం కలిగింది. ప్రజాతంత్రవిధానంయెడల ప్రజాసామాన్యంలో అభిమానం ఏర్పడింది. తనకి ఎదురెత్తుగా తయారవుతూన్న ఈప్రజోద్యమాన్ని అణిచివెయ్యడానికి నెపోలియను ఎన్నోవ్యర్థప్రయత్నాలు చేసేడు. ప్రభుత్వంయొక్క ఒత్తిడి ఎంత అధికంగావున్నా, 1869 ఎన్నికలలో ప్రభుత్వానికి 45 లక్షలు రస్తే - ప్రతి కక్షలు 30 లక్షలవోట్లు సంపాదించేరు. సామ్రాజ్యంయొక్క అంతిమ ఘడియలు ఆసన్నం అయినాయి.

ఫ్రెంచి కార్మికోద్యమం

1860-70 ల మధ్య పెట్టుబడిదారీవిధానం తీవ్రంగా అభివృద్ధిచెందినా పారిశ్రామిక కూలీలసంఖ్య పెరగలేదు.

చేతిపనులు చేసుకొనేవారు, గృహసేవకులు, పరిశ్రమలలోని (Manufacture) కూలీలు, వీరిదే అధికసంఖ్య. పారిసులోనున్న 4,42,000 కూలీలలోనూ పెద్దపరిశ్రమలలో నైతేనేం, రహదారి కాఖలో నైతేనేం, వార్తాకాఖలోనైతేనేం, పనిచేస్తూన్న కూలీలసంఖ్య 50,000 మించలేదు.

ఫ్రెంచి కార్మికులలో చాలమందిని పెట్టిబూరువాభావాలే. ఆరెండువర్గాలూ ఇంకా పూర్తిగా స్పష్టంగా విడిపోయివుండలేదు. ప్రాథమికానికి అధికసంఖ్యాకులయిన కార్మికులమీద పలుకుబడికలిగి వుండడాని కిదే కారణం. కాని, నిరంతరం జరుగుతూనేవున్న వర్గపోరాట ఫలితంగా, వారికి ప్రాథమిక కార్యక్రమాలలోగల అసంబద్ధతని తెలియచేసి వారిని సరియైన బాటకి తెచ్చింది. 1868 లో ప్రాథమికులు నడుపుతూన్న క్రెడిట్ బ్యాంకు దివాలాతీసింది. దానితో, పెట్టుబడిదారీవిధానంతోడి పోరాటంలో ప్రాథమిక కార్యక్రమం ఎంత అనాలోచితమో బయటపడి వూరుకుంది.

మొదటి ఇంటర్నేషనలుయొక్క కాంగ్రెసులలో ప్రాథమికుల సిద్ధాంతాలకి కలిగిన పరాజయాలతో చాలమంది ఫ్రెంచికార్మికులకి పెట్టిబూరువా దృక్పథాలు శీఘ్రంగా తొలగిపోయినాయి.

కార్మికుల సమ్మెలనూ, సంఘాలనూ నిషేధిస్తూ అమలులోవున్న ఛామేరీక్ చట్టం 1884 లో రద్దుచెయ్యబడింది. అయినా ప్రభుత్వం క్రామికుల్ని కాలిచ్చివెయ్యడానికి ఎన్నడూ వెనుతియ్యలేదు. క్రమక్రమంగా ఫ్రేడ్ యూనియన్ ఉద్యమం బలపడసాగింది.

కార్మికవర్గంలో బలపడుతూన్న విప్లవభావాల్ని పసికట్టినకొలదీ ప్రభుత్వం ఇంటర్నేషనలుయొక్క ఫ్రాన్సుశాఖని అణచడానికి తీవ్రచర్యలు తీసుకోసాగింది. 1868 లో జరిగిన విచారణలూ - శిక్షలతో ఇంటర్నేషనలుయొక్క ఫ్రాన్సుశాఖలు చాలవరకు నాశనం అయినాయి. 1870 లో ఇంటర్నేషనలు శాఖగా పనిచేస్తూన్న పారిస్ ఫెడరేషన్ లో మిగిలిన శాఖలన్నీ కలిపివెయ్యబడినాయి. కాని, ఆనాడు ఇంటర్నేషనలు సభ్యులకి నిశ్చితమైన ఒక కార్యక్రమమూ, స్థిరమైన నాయకత్వమూ లేకపోయినాయి.

ప్రాంకో - జర్మను యుద్ధానికి పూర్వం ఫ్రాన్సులోని కూలీలకి దేశం విస్తృతమైనసంస్కృతి ఏదీలేదు. వారి ఉద్యమంలో ప్రాథమికులు -

బ్లాంక్విన్టులు - ఒకనినిష్టులు వచ్చి చేరారు, శ్రామికవర్గోద్యమం యొక్క ప్రధాన సమస్యల విషయంలో వీరిలో ఒకరితో ఒకరికి పొత్తు కలియదు. వీరిలో ఒక్కరూ శ్రామికవర్గాన్ని ఎదుర్కొంటూన్న ప్రధానసమస్యల్ని ఎదుర్కోగల స్థితిలోలేరు.

సామ్రాజ్యపతనం : జాతీయ ప్రభుత్వం.

దేశంలో అంతకంతకి ప్రజాతంత్రభావాలు బలీయం కావడం గుర్తించి, నెపోలియను 1870 జూలై 19 వ తేదీన ప్రెష్యతో యుద్ధానికి తలపడ్డాడు. సైనికవిజయాల్ని సంపాదించి ప్రభుత్వం యొక్క ప్రతిష్ఠని పెంపొందించుకుని, ప్రతిస్పర్థులశక్తులు నశింపజేయాలని ఆతనిసంకల్పం. బిస్మార్కుకూడా యుద్ధానికే ఉబలాటపడుతూన్నాడు. ఫ్రాన్సుని జయించగలిగితే ప్రవ్యమల అధికారంలో జర్మనుజాతి ఏకం కావడానికి సావకాశాలున్నాయి.

ఫ్రెంచిప్రభుత్వంలోగల దౌర్బల్యం అంతా యుద్ధంతో ఒయటపడి పోయింది. పరికరాలేనాలేని సేనలు; తెలివి తక్కువ సేనాధిపతులు వరసగా పరాజయాలు పొందారు. యుద్ధం ఆరంభమైన రెండు నెలలో - అంటే సెప్టెంబరు 2 వ తేదీన - 'సిడాన్' వద్ద నెపోలియను నైన్యాలతో సహా ప్రవ్యమలచేత ఖైదు చేయబడ్డాడు.

సెప్టెంబరు 4 వ తేదీన వెమకటి ప్రభుత్వవిధానం రద్దుచేయబడి పారిసులో ప్రజాతంత్రప్రభుత్వం ప్రకటించబడింది. ఆనాటికి కార్మిక సంఘాలమధ్య ఏకీభావం లేక శ్రామికులు తిరుగుబాటుచేసి రాజ్యాంగం తమచేతిలోనికి తెచ్చుకోలేకపోయారు. బూరువాలు అధికారం తీసుకున్నారు. వారే జాతీయప్రభుత్వాన్ని ఏర్పరచారు. నెపోలియను పట్టుబడడంతో యుద్ధం ముగియలేదు. ప్రవ్యమ సేనలు దండయాత్ర సాగించాయి. సెప్టెంబరు 19 న పారిస్ నగరం ముట్టడించబడింది. నగరంలో

సేవనల్ గార్డులు 31 లక్షలవరకు ప్రోగు చెయ్యబడ్డారు. కార్మికులచేతులలో ఆయుధాలు పెట్టారు.

కార్మికులలోనూ, పేటీబూరువాలలోనూ, జాతీయభిమానం రేకెత్తింది. ప్రవ్యనులనుంచి ఫ్రాన్సును రక్షించడమే వారు తమ అత్యవసర కర్తవ్యంగా నిర్ణయించుకొన్నారు. “18 వ శతాబ్దంలో వచ్చిన మహావిప్లవంలో పుట్టింది, ఫ్రాన్సులో ఈ “దేశభిమానం” అనేభావం. కమ్యూన్ లో నున్న సోషలిస్టులుకూడా అనేభావాలు వెలిబుచ్చారు. ఉదాహరణకి బ్లాంక్షీని తీసుకుందాం. అతనిని విప్లవకారు డనడంలో సందేహించవలసిన పనిలేదు. సోషలిజం అంటే అతనికి నమ్మకంవుంది. కాని, ఆరోజులలో ఆతడు తన పత్రికకిపెట్టుకున్న షేరేమిటో తెలుసా? “మాతృభూమి అపదలోవుంది.”—(లెనిన్) “శతృవును ఎదుర్కోవలసిన సమయంలో పార్టీలూ - అభిప్రాయభేదాలూ వుండవు” అన్నాడు బ్లాంక్షీ. ఈ విధమైన దేశభిమానానికి కారణం ఫ్రెంచి శ్రామికులలో చైతన్యం కలగకపోవడమే. అతనికిగల పేటీబూరువా అభిప్రాయాలే.

కోటపెలుపలనున్న ప్రవ్యనులకంటే, నగరంలోనున్న సాయుధులైన శ్రామికులంటే జాతీయప్రభుత్వానికి హెచ్చుబెదురు కలిగింది. పర్యవసానంగా ప్రభుత్వం దేశానికే ద్రోహం తలపెట్టి, పారిస్ ను శతృవులచేతులకి వప్పచెప్పడానికి తయారయింది. సాయుధులుగావున్న కూలీలని వుపయోగించుకొనివుంటే వారు మంచియోధులుగా వినియోగపడియుండేవారు. కాని, అకూలీలే నెగ్గిపోతారేమోననేవిచారం - బెంగా, ప్రభుత్వానికి పట్టుకుంది. అందుకోసమే ఏదో ఒక విధంగా శని విరుగడైపోతారని సేవనల్ గార్డు డివిజన్లని ముందుకు నెట్టసాగేరు. జాతీయప్రభుత్వసభ్యుడు; పారిస్ మలిటరీగవర్నరు; అయిన ట్రోచా—“వీరిలో 20 వేలమంది చచ్చేరా పారిస్ తప్పకుండా లొంగితిరుతుంది.” అన్నాడు.

నగరంలోని ఆహారపదార్థాలన్నీ స్వాధీనం చేసుకొని, రేషన్ - కార్డుపద్ధతి ప్రవేశపెట్టమని మొదటినుంచి శ్రామికులు కోరుతూన్నా,

పెడచెవినిపెట్టి జాగుచేయడమే గాక, ప్రజలనే మోసగించడానికి చేస్తూన్న ప్రయత్నాలు మాసినమీదట జాకోబినులూ - బ్లాంక్విస్టులు తిరుగుబాటు చేయడానికే నిశ్చయించుకున్నారు. 1870 అక్టోబరు 31 వ తేదీన ఒకటి; 1871 జనవరి 23 వ తేదీన ఒకటి తిరుగుబాటు జరిగినాయిగాని, తగినంత నిర్మాణబలం లేక వోడిపోయినాయి. తీవ్రమైన ప్రతిక్రియాకలాపంతో ఆతిరుగుబాటు అణిచి వేయబడినాయి. జనవరి 28 వ తేదీన పారిస్ లొంగిపోయింది. ఫిబ్రవరి 6 వ తేదీన ఎన్నికలు జరిగి అప్పుడు ఏర్పడే నేషనల్ ఎస్సెంబ్లీ శాంతిదౌత్యం నిర్వహించడానికి నిర్ణయించబడింది.

‘యుద్ధమా - శాంతా’ అనేదే ఎన్నికలలో తేలవలసిన ప్రధానాంశం. సోషలిస్టులు - రిపబ్లికనులు యుద్ధం జరగవలసిందేనంటున్నారు. ఫలితంగా శాంతి ఏర్పడాలంటూన్న మొనార్కిస్టులవేపు వోటుచేసేరు రైతులు. నేషనల్ ఎస్సెంబ్లీకి ఎన్నుకోబడిన 750 మందిలోనూ 450 మంది మొనార్కిస్టులే. కనుక అస్సెంబ్లీ ప్రష్యాతో సంధిచేసుకోడానికే నిర్ణయించింది. అల్సేస్ - లోరయన్లు; 5 మిలియన్ల ఫ్రాంకులూ ఇచ్చి సంధి చేసుకొనడానికి తయారయింది.

ఇప్పుడు వారిదృష్టి పారిస్ వేపు తిరిగింది. మొనార్కిస్టు సేనాధిపతులలోనుంచి ఏరి పారిస్ గవర్నరునూ; నేషనల్ గార్డు కమాండింగ్ ఆఫీసరునూ ఏర్పరచేరు. నేషనల్ గార్డులకిస్తూన్న దినభత్యం $1\frac{1}{2}$ ఫ్రాంకులూ నిలిపివెయ్యబడింది. నిరుద్యోగం విపరీతంగా వుండడంచేత పారిస్ శ్రామిక ప్రజాసేనానికి ఇప్పుడాభత్యమే జీవనాధారం. ముట్టడిసమయంలో తాత్కాలికంగా చేయబడిన అప్పులు, అద్దెల నిలుపుదలకాసనం రద్దుచెయ్యబడింది. శ్రామికులనీ - మధ్యతరగతి ప్రజలనీ సర్వనాశనం అయ్యేపరిస్థితులు ఎదుర్కొన్నాయి.

కాని, జరగవలసిన ముఖ్యమైనపని ఇంకామిగిలేపోయింది. పారిస్ లోని కార్మికుల - చేతిపనివారి చేతులలోవున్న ఆయుధాలు లాగివెయ్యాలి ముందు. ఆనాటి ప్రయత్నం రాజకీయాని ‘దీర్ఘ’ చేతిలోవుంది. అతడు

పెట్రోనే పారిస్ లో వున్న 250 ఫిరంగుల్ని నేషనల్ గార్డుల చేతులలోనుంచి తీసుకుని సైన్యాల అధికారంలో పెట్టబడాలని ఆజ్ఞాపించేడు. కాని, ఈపని మాత్రం సాగనీయబడలేదు. మార్చి 18 న ప్రభుత్వము - సైన్యాలతో సహా వచ్చేయిల్లకి పారిపోయింది. బెటాలియనులలో అధిక సంఖ్యాకుల చేత ఎన్నుకోబడిన నేషనల్ గార్డు కార్యనిర్వహణసమితి నగరంలో అధికారం తీసుకుంది.

రెండో ప్రకరణం.

కమ్యూన్.

మార్చి 18 న వచ్చిన తిరుగుబాటు హఠాత్స్పందంగా వచ్చినదే. విప్లవసంఘాలేవీ దానికి సిద్ధంగాలేవు ఇంటర్నేషనలుకాఖిలయిన ఫెడరేషను ఆరంభంలో ఆసంఘటనలలో కలుగచేసుకోవాలనే తలపలేదు. సోషలిస్టులతోనూ, క్రామికసభ్యులతోనూ ఏర్పడిన నేషనల్ గార్డుకమిటీ ఆబాధ్యతలు నెత్తిన బెట్టుకొనడానికి జడిసి, 'కమ్యూన్'కి ఎన్నికలు ప్రకటించింది. ఎన్నికల తర్వాత 'కమ్యూనే' అధికారం వహిస్తుంది. ఈనూతన ప్రభుత్వం సంచూర్ణంగా ప్రజాప్రతినిధిప్రభుత్వముగా వుండాలనే వుద్దేశ్యముతో జనులందరూ ఎన్నికలలో పాల్గొనడానికి అవకాశాలు కలిగించబడినాయి. మొత్తం ఈ ఎన్నికలలో 2,30,000 మంది పాల్గొన్నారు. ఎన్నికలు మార్చి 26 న పూర్తి అయినాయి. మార్చి 28 వ తేదీన కమ్యూన్ కౌన్సిలు అధికారం స్వీకరించింది.

కాని, నేషనల్ గార్డుస్ సెంట్రల్ కమిటీ రద్దుకాలేదు. ఈ కమిటీ వర్సెయిల్సుమీద దండయాత్ర జరపవలసిన ఆవశ్యకతని గాని, జరుగుతూన్న ఘట్టాలయొక్క విప్లవ ప్రాధాన్యతను గాని గుర్తించలేకపోయింది. అంత ర్యుద్ధం సాగించడానికి భయపడింది. కమ్యూన్ యొక్క ఎన్నికలలో చిక్కుకుని 10 రోజులు గడిపేసింది. ఈలోపుగా వర్సెయిల్సుయితా విప్లవవ్యతిరేకదళాన్ని కూర్చుకోడానికి పూర్తి అవకాశాలు లభించేయి. తరువాత అంత శీఘ్రంగా అధికారం కమ్యూన్ చేతులలో వుండడంకూడా పొరపాటే. కమ్యూన్ కంటే సెంట్రల్ కమిటీ కేవలం కార్మికవ్యవస్థాధాన్యతగలది. ఎక్కువ ఏకీభావంగలదీ. ఇంకా బూరువావర్గంతో ఏల్లానా సంధికూర్చుకోవాలనే ధోరణితో వారు బూరువాలతరపున ఎన్నుకోబడ్డ 17 గురు సభ్యులూ తమ కర్తవ్యాలను నిర్వహించడానికి నిరాకరించి కార్మికవర్గంనుంచి వేరుపడ్డారు. బై - ఎలక్షన్ల జరిగాక 77 గురు సభ్యులతో కమ్యూన్ ఏర్పడింది.

మాతృభూమిని సంరక్షించేటందుకై పోరాటంలో దిగినప్పుడు పెట్టి బూరువాలకీ - కార్మికవర్గాలకీ కలిసిన స్నేహమే కమ్యూన్ యొక్క నిర్మాణంలోకూడా ప్రతిఫలిస్తూంది. కమ్యూన్ కమిటీలోకి 32% శ్రామికులు; 15% చిన్నవర్గాలు; 15% చిన్నవర్తకులు; 38% లాయర్లు - టీచర్లు వగైరాలు ఎన్నుకోబడ్డారు.

కమ్యూన్ లోకూడా రెండుతెగ లేర్పడ్డాయి. ఒక తెగలో జాకోబినులు - బ్లాంక్విస్టులూ చేరారు వీరిదే మెజారిటీ. రెండోతెగ ప్రాథమికులది. జాకోబినులు పెట్టిబూరువా అతివాదులు. సోషలిస్టులుకారు. వర్గసమ్మేళనం కావాలనీ; అందరికీ సమానమైన న్యాయం కలగాలనీ వారి ధోరణి. ఫ్రెంచిమహావిప్లవముయొక్క ఆచరణలని ఆచరణలో సాగిస్తూన్నది తామేనని వారికొకగర్వం. వారికి కార్మికోద్యమం ఏమిటో అరంకారు. కాలం మారడంతోనే నూతనసిద్ధాంతాలూ, నూతనకర్తవ్యాలు మార

నవసమాజాన్ని ఎదుర్కొంటున్నాయనే విషయమే మరచి ఏనాటికో 1793 నాటి ప్రజాతంత్రాదర్శాలనే కమ్యూన్ లో అక్షరశః ఆచరణలో పెట్టాలని వూహించేరు.

ఎన్నో విషయాలమీద మెజారిటీ - మైనార్టీ కక్షలలో పేచీలు పుట్టేయి. స్వతంత్రములైన కమ్యూన్ లతో కూడుకొన్న, రాజ్యాంగాధి కారరహితమైన సమాజం ఏర్పడాలనీ; ప్రభుత్వం అనేది వుండకూడదనీ; నియంతృత్వం పనికిరాదనీ; మైనారిటీ కక్షవారు పోరాడేవారు. చివరకి కమ్యూన్ లో పేచీలు ముదిరి ఒకమారు మైనార్టీకక్ష సభలోంచి లేచి పోయేవరకూ వచ్చింది. మెజార్టీపార్టీ నియంతృత్వం సాగిస్తుందని నిందించేరు. పత్రికలలో తమ అసహ్యతులు తెలియబరచేరు. వీటిఅన్నిటివలనా శ్రామికవర్గంలో కొంతకలవరపాటు కలగవలసిందేగాని ఇతర కారణాలచేత ఆప్రమాదం తప్పిపోయింది.

కమ్యూన్ కి స్పష్టమైన కార్యక్రమంలేదు. నాయకత్వంలో ఐక్యత లేదు. ఒకదానికొకటి పొందని అభిప్రాయాలతో ఎన్నో చీలికలు. ఇటు వంటి దురవస్థతో ఫారిన్ శ్రామికులకి నాయకత్వం వహించి, అత్యవసరములు, కఠినతరములు నైన కార్యక్రమం సాగించడానికి నడుము కట్టవలసి వచ్చింది. పరిస్థితులు చాలా క్లిష్టంగా వున్నాయి. రాజ్యాంగయంత్రం స్తంభించిపోయింది. పెద్దవుద్యోగులు - సాధారణోద్యోగులూ అంతా వర్సెయియికి పారిపోయేరు. ఈవిధములయిన పరిస్థితుల ఒత్తిడిచేత బూరువా రాజ్యాంగయంత్రాన్ని ఎలావున్నదానిని ఆలాగే తనచేతిలోనికి తీసుకుని నడిపించడానికి వీలులేకపోయింది. దానిని ధ్వంసంచేసి తనకి వీలయినదానిని తాను నిర్మించుకోవలసివచ్చింది. కొంచెం ఆలస్యం అయితే నేం, సాపించుకున్న రాజ్యాంగం అంత పరిష్కృతం కాకపోతేనేం; ఈసమస్యకి తగిన పరిష్కారాన్ని కనిపెట్టగలిగింది కమ్యూన్. ఈవిషయంలో కమ్యూనికి కలిగిన అనుభవాలు 1917 లో రష్యను శ్రామికవర్గానికి బాగా ఉపకరించాయి.

కమ్యూన్ వట్టి పార్లమెంటుకాదు. అది ఒక రాజకీయపక్షం. దాని చేతులలో శాసనాలు చేసే అధికారం అమలుపరచే అధికారం రెండూ కూడా వున్నాయి. దాని సభ్యులు ప్రతివొకరూ తమ నియోజకవర్గానికి బాధ్యులు. ఎప్పుడు కావలసినా వారిని వెంక్కిపిలిచివేసే అధికారంవుంది. ఉద్యోగులంతా ఎన్నుకోబడవలసిందే; వారినికూడా పిలిచివేయవచ్చును. మంచిపనివానికిచ్చే జీతాన్ని మించి ఏవుద్యోగికి జీతం ఇయ్యబడదు. స్టాండింగ్ ఆర్మీని రద్దుచేసి, వార్షిక ప్రజలందరికీ ఆయుధాలనిచ్చింది. పోలీసుసిబ్బంది రద్దుచెయ్యబడింది.

ప్రభుత్వానికి - చర్చికి సంబంధం వుండకూడదని శాసించింది. మతబోధకుల చేతులలోనుంచి సాతకాలలు తీసుకుంది. అన్నివిద్యాశాలలలోనూ ఉచితవిద్యప్రవేశపెట్టబడింది. ఉద్యోగులందరిలాగనే న్యాయాధికారులకూడా ఎన్నుకోబడాలని శాసించింది. స్వంతబాధ్యతలు కలిగి తిరిగి పిలిచివేయబడేటందుకు అధికారం వుంచుకొని, వీరు ఎన్నుకోబడతారు. కమ్యూన్ చేత తీసుకోబడిన ఈ చర్యలన్నీ రాజ్యాంగయంత్రం యొక్క స్వభావాన్నే పూర్తిగా మార్చివేసేయి. పరాయివర్గాలని అణచిపెట్టేటందుకే వుపయోగపడే బూర్జువా రాజ్యాంగముగాగాక వేలకొలది కార్మికులచేత బలపరచబడిన కార్మికవర్గ ప్రభుత్వముగా మార్పుచెందింది.

తాను స్థాపించినది శ్రామికవర్గనియంతృత్వం అనేసంగతి కమ్యూన్ కే తెలియదు. ఆనాటికివున్న పరిస్థితులు; అంతయ్యద్ధమూ; తనవర్గశత్రువుల్ని అణచిపెట్టి నియంతృత్వం సాగించవలసిన అవసరాన్ని తెచ్చిపెట్టేయి. వర్సెయిలున్నకూటం వారి సమావేశాల్ని నిషేధించింది. వారి ప్రెస్సును మూసివేసింది. వారి యిళ్ళు సోదాలు చేయబడ్డాయి. అరెస్టులు సాగించింది. ప్రజాక్షేమవిచారణకి కమిటీనివేసింది. హామీ నిష్పంధితుల్ని కాల్చివెయ్యడానికి చట్టం ప్యాసుచేసింది. సాంఘిక - ఆర్థికరంగాలలో అది తెచ్చినమార్పులు అత్యల్పం. బూర్జువాల ఆస్తులు స్వాధీనంచేసుకోవలసి యుంటుందనే సమస్యనే ఎత్తుకోలేదు. ఫ్యాక్టరీలో జరిమానాల

షడతిని రద్దుచేస్తూ శాసనం చేసింది 'బేకరీ' లలో కూలీలచేత రాత్రి పని చేయించడాన్ని నిషేధించింది. యజమానులు వదిలిపెట్టి పారిపోయిన పరిశ్రమల్ని కూలీలకి స్వాధీనంచేసింది. లేబర్ ఎక్స్‌చేంజిని ఏర్పరచింది. వర్సెయిలుస్‌ముతాతోడి పోరాటంలో చనిపోయిన సేవనల్ గార్డులయొక్క వితంతువులకీ - ఔరసులయినా కాకపోయినా వారి సంతానానికీ జీవన భృతులు ఏర్పరచింది. ఈ శాసనాలేవీకూడా బూర్జువాసమాజంయొక్క పునాదుల్ని కదిలించేవికావు. ఆనాటికి ఫ్రేంచికార్మికులకి సోషలిస్టు సిద్ధాంతాలు బాగా తెలియలేదనే విషయం కమ్యూన్ సాగించిన ఈ కార్యక్రమంలోనే బయటపడుతూంది.

బ్యాంక్ ఆఫ్ ఫ్రాన్సు శ్రామికులచేతులలోనికి వచ్చింది. దాని ఆస్తులఖరీదు 3 మిలియర్లు ప్రాంతులుంటుంది. ఈడబ్బును స్వాధీనంచేసుకొనివుంటే వర్సెయిలుస్‌తోడి పోరాటంలో బాగా వుపయోగించివుండేది కాని, వారాపనిచేయక, ఆబూర్జువావర్గపుటాస్తిని ఎంతో భద్రంగా కాపాడేరు. ప్రత్యేకాస్తి హక్కుయొక్క పవిత్రత - అందరికీ సమానన్యాయం, అనే పెట్టిబూర్జువా అభిప్రాయాలు వుండడంచేతనే కమ్యూన్ రైల్వేకంపెనీల ఆస్తులు స్వాధీనంచేసుకోవాలనే చట్టాన్నీ, అప్పులు రద్దుచేయాలనే చట్టాన్నీ, వర్సెయిలుస్‌కి పారిపోయిన బూర్జువాలనుండికూడా చందాలు పిండాల్నే తీర్మానాన్నీ త్రోసిపుచ్చింది.

కమ్యూన్‌యొక్క తప్పులు : దానియొక్క ప్రాముఖ్యత. పరిస్థితుల్ని గమనించి, వారిని నడిపించగల పార్టీలేకపోవడం అనేది ఫ్రేంచి శ్రామికుల దురదృష్టం. ఒక్కక్షణమేనా ఆలస్యంచేయకుండా వర్సెయిలుస్‌మీద దండయాత్రసాగించి, శతృవును పూర్తిగా ధ్వంసం చేయడానికి బదులు, వారిమీద నైతికపువొత్తిడి తీసుకురావాలని శ్రామికవర్గం ప్రయత్నించింది. ఇది ఒక గొప్ప తప్పు. కమ్యూన్ తో నిమిత్తంలేకుండా సెంట్రల్ కమిటీయే పూర్తిబాధ్యతతో పనిచేసినా ఇంతకంటే మంచిపని సాగివుండేది. నియంతృత్వం అవలంబించినా, నిర్బంధచర్య అవలంబించినా

కమ్యూన్ ఎంతో వత్తిడిమీద చేసిందేగాని, మగొకటిగాదు. ఆచేసిన పనికూడా, ఒక క్రమపద్ధతిలోలేదు. ఎంతో సందేహం, వెనక ముందాడడంతోనే సరిపోయింది బ్యాంక్ ఖాఫ్ ఫ్రాన్సు విషయంలో చేసింటువంటి తప్పులే, పైనిక ప్రాముఖ్యతగల విషయాలలోగూడా ఎన్నో చేసింది. తాను చేసిన సామాజిక - ఆర్థిక శాసనాల్ని సరంసరంగా, కాక, దృఢ దీక్షతోచేసి బూర్జువా ఆస్తివిధానాలన్నీ రద్దుచేసి వుండవలసింది.

పైగా బయటి జిల్లాలతో కమ్యూనే సంబంధం పెట్టుకోలేక పోయింది. లయాన్స్ - మార్చెయిలీస్ పైంట్ ఎటీనీ మొదలయిన సగరాలలో కూడా పారిస్ తిరుగుబాటువార్తచేరగానే తిరుగుబాట్లు బయలుదేరేయి. కాని, ఒకదానితో వొకదానికి సంబంధం లేకపోవడంచేత అవి చులకనగా అణిచివేయబడినాయి. రైతులతో సంబంధాలు పెట్టుకోకపోవడంకూడా కమ్యూన్ పతనానికి కొంతకారణం.

ఈ తప్పులన్నింటికీ మొదటి కారణం పె్రించి శ్రామికవర్గంలో వర్గచైతన్యం కలగకపోవడమే. రెండోది కమ్యూన్ లో బాకోబిన్ లకుగల పలుకుబడి. వీరు ఎక్కడికక్కడే అడ్డుతగులుతూండేవారు. తమతోపాటు శ్రామికవర్గానికి కూడా రాజకీయజ్ఞానం కలగకుండాచేసేసేరు. తమకిగల చాంచల్యం వారికీ అంటుంటేరు. ప్రత్యేకాస్తి హక్కుల పవిత్రత అనే పెట్టిబూర్జువాభావాన్ని వారికి నేర్పేరు.

ఇంక కమ్యూన్ విషయం. అది పరిస్థితుల్ని సరిగ్గా అరంచేసుకోలేకపోయింది. నిర్మాణంలోకూడా పూర్తిలోపంవుంది. కార్యాచరణలో దృఢనిశ్చయతలేదు. కాని, అటు విప్లవనిరోధకుల పరిస్థితులేవేరు. ప్రారంభం నుంచీ కూడా ధీర్సు కమ్యూన్ ను నాశనం చేయాలనే దృఢసంకల్పంతో వున్నాడు. ఆతనికి ప్రవ్యవస్థాత్మకపునహాయ వుంది. ఆ ప్రభుత్వం ఖైదీలుగా పట్టుబడిన ఫ్రెంచి సైనికులనందరినీ విడదలచేసింది. పైగా, తాను కూడా సహాయం వచ్చి బూర్జువాజీకి పూర్తిసహాయం కలగ చేసింది.

వర్సెయిల్స్ ముతావారిసేనలు - జర్మనుసేనలూ పారిసును నాలుగు మూలలనుంచీ ముట్టడించేయి. మే 21 నాడు వర్సెయిల్స్ సేనలు పారిసు నగరంలోనే అడుగుపెట్టేయి. ఒక వాట్సోన్ రోజులపాటు కమ్యూనార్డులు వీరోచితంగా పోరాడేరు. శత్రువులు తమవద్దగల సంఖ్యాబలంచేతనే పారిస్ ను జయించగలిగేరు. 72 రోజులపాటు జీవించి పారిస్ కమ్యూన్ మే 28 వ తేదీన పడిపోయింది. ఓడిపోయిన కమ్యూన్ మీద బూరువాజీ తన కసి తీర్చుకుంది. మృత్యువునగరంలో తాండవించింది. కొద్దిరోజుల లోపులో 25,000 మంది కాల్చి చంపివేయబడ్డారు. 13,700 మందికి మరణాంత శిక్షలు విధించి, జ్వరాలపుట్టేయిన న్యూ - కాలడోనియాపర్వతాలమధ్య బంధించేరు. బూర్జువాల పవిత్ర ఆస్తిహక్కుల్ని ఎవరయినా ముట్టకొనదలచేరా వారిపై ఎటువంటి భయంకర ప్రతీకారం విధించబడుతుందో ప్రపంచానికి చాటి చెప్పబడింది.

కమ్యూన్ నుగూర్చి మార్క్స్ - లెనిన్ - స్టోషల్ డెమాక్రట్ల అభిప్రాయాలు :

ఫ్రాంకో - ప్రష్యను యుద్ధకాలలో ప్రాన్సులో కలుగుతూన్న పరిణామాలని మార్క్స్ అతిజాగ్రూకతతో పరిశీలించేడు. శ్రామికసంఘాల దౌర్బల్యాన్నీ, అవి పోరాటానికి తగిన పరిస్థితులలో లేకపోవడాన్నీ గమనించి జాతీయప్రభుత్వానికి ఎదురు తిరగవద్దని సలహానిచ్చేడు. అప్పుడు లభించిన సౌకర్యాల్ని తమస్థితిని బలపరచుకుండుకే వినియోగించమని హెచ్చరించేడు. కాని, కమ్యూన్ స్పీడినాక మార్క్స్ దానికి బ్రహ్మాండమైన స్వాగతం ఇచ్చేడు.

1871 ఏప్రిల్ లు 12 వ తేదీన అతిడు 'కుగల్మన్' కు ఒకజాబు వ్రాసేడు.

“ఏమయితే నేంగానీ - ఈనాటి పారిస్ తిరుగుపాటు - పూర్వ సమాజంతాలూకు తోడేళ్ళ - రక్తదాహంగల కుక్కల దయాధమ్మాలమీద ఆధారపడివుంటేనేగాక, జూక్ తిరుగుపాటు తర్వాత మన పార్టీసాగించిన మహత్తర విషయాలలో ఒకటి. స్వర్ణాన్నే ముట్టడిస్తూన్న ఈ పారిస్ దివ్యల్ని - జర్మన్ - ఫ్రెంచ్ - హోలీ - రోమన్ సామ్రాజ్యపు కుబులతో పోల్చిచూడు.”

ఏప్రిలు 17 న కూగల్మక్కి వ్రాసిన మరొక జాబులో - పారిస్ కార్మికవర్గం పోరాటం జరపకుండానే ధీరునికి లొంగిపోయివుంటే,

“శ్రామికవర్గంలో కలిగే నైతికపతనం ఎందరో నాయకులు నష్టమైన నాటికింటేనూ ఎక్కువనష్టం కలిగించివుండేది. ఈ పారిస్ కమ్యూన్ తో ఒక నూతన ఘట్టం పెట్టుబడిదారులతోనూ - వారి ప్రభుత్వంతోనూ కార్మికవర్గం సాగించే పోరాటంలో ప్రారంభం అయింది. దీని ఫలితం ఏలాగవుండనీగాక, ప్రపంచచరిత్రలో విశేషప్రాముఖ్యతగల ఒక నూతన విషయం కనిపెట్టబడింది.”

పారిస్ కమ్యూన్ ఓడిపోయిన రెండురోజులు తర్వాత మార్కుస్ వ్రాసిన ‘ఫ్రాన్సులో అంతర్యుద్ధం’ అనే పుస్తకంలో ఆతని అద్భుత మేధావిత్వం కనబడుతుంది. దానిలో కమ్యూన్ యొక్క ప్రాముఖ్యతని వివరిస్తూ, దాని అనుభవాలనీ, తప్పల్నీ పూర్తిగా విమర్శించేడు.

“కమ్యూన్ శ్రామికవర్గప్రభుత్వమే. దానిలో ఎంతనూత్రం సందేహంలేదు. ఉత్పత్తిదారులతోటి - ఆస్తిస్వామ్యులగులవారితోనూ జరిపే పోరాటానికి ఫలితంగా ఎటువంటి గాఢ్యాంగం వచ్చి శ్రామికుల ఆర్థికస్వాతంత్ర్యాన్ని సరిపాదించి పెడుతుంది - అనే విషయం ఏలానై తేనేం కనిపెట్టబడింది.

కమ్యూన్ కిగల ప్రాముఖ్యత ఇదే. మార్కుస్ దృష్టిలో ఏంజిల్స్ అభిప్రాయాలూ అంజే.

ఇరువురూ కమ్యూన్ ను శ్రామికవర్గనియతృత్వమేనన్నారు. “తన చేత చిక్కిన రాజ్యాంగయంత్రాన్ని చల్లగా తీసుకుని తనకి వుపయోగ పడే విధానంలో దానినే నడుపుకోలేదు”—శ్రామికవర్గం ఇందుకు కేవలమూ వ్యతిరేకంగా—“ఆ యంత్రాన్నే విధ్వంసంచేయాలి” (మార్క్స్ కూగల్మౌక్కి వ్రాసిన జాబులో మాదిరిగా) అనే విషయం. కమ్యూన్ వలన బోధపడిందంటూ మార్క్స్ - ఏంగెల్స్ లు దానికి విశేషప్రాముఖ్యత నిచ్చేరు. కమ్యూనిస్టు మానిఫెస్టోలోవారు చేసిన సంస్కరణ ఇదొక్కటే. మార్క్స్ ఎంతో జాగ్రత్తగా కమ్యూన్ యొక్క అనుభవాల్ని పరిశోధించేడు. రాజ్యాంగాన్ని ధ్వంసంచేసేక ఎటువంటి నూతన నిర్మాణాలు నిర్మించుకుందో- జాగ్రత్తగా పరిశోధించేడు. స్థిరపైన్యాన్ని రద్దుచెయ్యడం, వుద్యోగుల ఎన్నికలు; వారిని తొలగించేటందుకు హక్కు; సాధారణ కూలీలతో సమంగా వారికి జీతాలు ఏర్పరచడం; చర్చికీ - ప్రభుత్వానికీ సంబంధం లేకుండా చెయ్యడం; పోలీసుదళాలు రద్దుచెయ్యడం; మొదలగు వానిని జాగ్రత్తగా గమనించేడు. “వర్గపరిపాలనా పద్ధతులలో ఒకటైన మొనార్కిస్టు విధానాన్నే కాదు, అసలు వర్గాధికారాన్నే నాశనం చేయగల రిపబ్లికును” గా పై పద్ధతులతో మార్చేరన్నాడు మార్క్స్.

బూరువా పార్లమెంటరీ రిపబ్లిక్ కీ కమ్యూన్ కి ఎక్కడా పోలికే లేదన్నాడు.

“కమ్యూన్ వట్టి పార్లమెంటరీ సంస్థకాదు. కార్యకారిణీసంస్థ. చట్టాలుచేసేదీ - పాలించేదీకూడా అదే.....పాలకవర్గంతాలూకు ఏసభ్యుడు తమకు ప్రతినిధిగా పార్లమెంటులో (ఏమూడేళ్ళో - ఏఆరేళ్ళో) కూర్చోవాలో నిర్ణయించేటందుకుమాత్రమే కాదు సార్వజనికవోటుహక్కు యొక్క వినియోగం. వ్యక్తిగతఅస్తి హక్కుకారణంగా యజమాని తన క్రింద పనిచెయ్యవలసిన కూలీలనీ - మేనేజర్లనీ ఏయకోగలుగుతూన్నట్లే, అదేమాదిరిగా ఈ టిటుహక్కు కమ్యూన్ లో సభ్యులయినవారందరితోమంకోసం లిగిన మనుష్యుల్ని వెతుకుకొనడానికి పనికివస్తుంది.”

బూరువా రిపబ్లిక్ కీ - కమ్యూన్ కీగల భేదాలను ఇంకా విశదీకరించేదు ఏంజిల్సు. 1891 లో ఆతడు **Civil war in France** యొక్క మూడవకూర్పుకి పీఠిక వ్రాస్తూ.

“ ‘సివిల్ వార్ ఇన్ ఫ్రాన్సు’ యొక్క మూడవభాగంలో అంత త్రితంపున్న రాజ్యాంగం ఏవిధంగా భ్వంసంచేయబడినో, దాని స్థానే నూతన రాజ్యాంగం స్వచ్ఛమైన ప్రజాతంత్ర పద్ధతులపై ఏలానిర్మించబడిందో స్పష్టంగా మార్కుని వ్రాసేడు. ఇక్కడ మరికొన్ని విషయాల్ని గురించి చెప్పవలసివుంది. ముఖ్యంగా జర్మనీలో.....వంశక్రమాగతమైన చక్రవర్తిత్వం బదులు, డెమాక్రటిక్ రిపబ్లిక్ ఉండాలని తలచడమే గొప్ప ఘనకార్యంగా వూహిస్తున్నారు. నిజానికి ప్రభుత్వం (State) అంటే గొప్పవిశేషం ఏమీలేదు. డెమాక్రటిక్ రిపబ్లిక్ గానీండి - మొనార్కీయేగానీండి - ఒక వర్గాన్ని అణిచిపెట్టేటందుకు రెండోవర్గం ఉపయోగించే ఒక యంత్రం మాత్రమే అది.”

జర్మను ఛాందసుల్ని సవాలుచేస్తూ ఏంజిల్సు తన పీఠిక ముగించేడు.

“నియంతృత్వం ఏలావుంటుందో చూసేరా? పారిస్ కమ్యూన్ నేపు చూడండి. అదే క్రామికవర్గనియంతృత్వం అంటే.”

కమ్యూన్ యొక్క అనుభవాలమీద మార్కుని - ఏంజిల్సులు తేల్చిన సారాంశం ఇది. కాని, రెండో ఇంటర్నషనలులోని సంస్కరణవాద నాయకులు నీటిని మరచిపోయేరు తమ ఇష్టం వచ్చినట్లుగా అర్థాలు తీసేరు కొందరు. 1917 లో ఆకోబరుకి కొద్దిమాసాలు ముందు లెనిన్ **State and Revolution** అంటూ ఒక పుస్తకం వ్రాసేడు. మార్క్సిజానికి సంస్కరణవాదులు చెప్తాన్న అపార్థాలని తీవ్రంగా ఖండించేడు. మార్కుని అభిప్రాయాల్ని ధృవపరుస్తూ, కమ్యూన్ విషయంలో

కొన్నివివరాలు వ్రాసేడు. మార్క్సియొక్క నిజమైన భావాలేవో, బయట పెట్టేడు. మార్క్సియొక్క భావాల్నే రవ్యను శ్రామికులు లెనిన్ నాయకత్వాన అమలులో పెట్టేరు. కమ్యూన్యొక్క పారపాల్లేవో తెలుసుకోగలగడంచేతనే ఆక్టోబరు విప్లవంలో మళ్ళీ అవే తిరిగి జరగకుండా సర్దుకోగలిగేరు.

మహాయుద్ధానికి పూర్వం సోషల్ డెమాక్రట్లు మార్క్సిజానికి పెడర్థాలు మాత్రమే తీసేరు. కాని, నేడు దానిని స్పష్టంగా ఎదిరిస్తూన్నారు. “ఆసమయంలో పూరుకొనేవుంటే ఫ్రెంచి శ్రామికులు అంత కంటే ఎక్కువ నష్టాన్ని పొందివుండేవారు.” అనే రోజులకెంబరు అభిప్రాయాల్ని (1898) సంస్కారవాదనాయకులలో ఒకడైన ‘వాల్యరు’ జర్మను సోషల్ డెమాక్రట్ కాంగ్రెసులో ఎదిరించేడు.

“మనపార్టీ చేసిన సుహృత్తరసాధనం” అంటూ కమ్యూన్కి స్వాగతం ఇచ్చిన మార్క్సి అభిప్రాయాలకీ, వాల్యరు అభిప్రాయాలకీ ఎంతతేడా వున్నా, కమ్యూన్ మొట్టమొదటి శ్రామికవర్గనియంతృత్వం అనే మార్క్సి అభిప్రాయాన్ని మాత్రం కాదనలేకపోయేడు. ఈ నాటి సోషల్ డెమాక్రట్లలోనున్న మరోవిశేషం ఏమిటంటే శ్రామికవర్గనియంతృత్వం అనే శబ్దాన్నే త్రోసిపుచ్చి బూద్ధువా సామాజికవిధానానికి మూలస్థంభాలుగా తయారయ్యేరు.

శ్రామికవర్గ విప్లవానికి పరమద్రోహియైన కారల్ కాట్స్న్కి ‘కమ్యూనిస్టు మానిఫెస్టో అండ్ డెమాక్రసీ’ అనే వ్యాసంలో పారిస్ కమ్యూన్ కేవలం ఒకప్రాంతీయ సంఘటనం మాత్రమేననీ, కార్మికవర్గానికి ఈ పెట్టుబడిదారీ సామాజిక విధానాన్ని మార్పుచేసే అభిప్రాయమేవుంటే వారు విప్లవధోరణినీ - అంతర్యుద్ధవిధానాన్ని వదులుకోవాలనీ వ్రాసేరు.

సోవియటు యూనియనులో ఏర్పడిన శ్రామికవర్గనియంతృత్వం ఎడల తనకున్న అసహ్యంతంతా కక్కుతూ వ్రాసిన “ఫ్రీమ్ డెమాక్రసీ టు

“స్టేట్ స్వేచరీ” అనే కరపత్రంలో అసహ్యకరమైన “క్రామికవర్గనియంతృత్వం” అన్న శబ్దాన్నే పూరతొక్కండి అని జర్మను కార్మికులకి సలహా ఇచ్చేడు.

“క్రామికవర్గనియంతృత్వం అనే శబ్దాన్నే మరచిపోవలసిన అవసరాలు చాలావున్నాయి. అది ఎన్నో దురభిప్రాయాలకి తావిస్తూంటుంది. 1917 కి పూర్వం మార్క్సిస్టు వాద్యయంలో కేవలం వాదనకోసమే అపదం వాడబడింది. అంతేగాని, ప్రచారంకోసం ఉద్దేశించబడలేదు.”.

మార్క్స్ - ఎంజెలుస్లు తప్పిచారి అన్నమాట పట్టుకొని ఎందుకు పాకులాడాలంటాడు కాట్స్కిన్.

“మార్క్స్ - ఎంజెలుస్లు క్రామికవర్గ నియంతృత్వాన్ని ఉదాహరించేరని మాటిమాటికీ బోల్షివిస్టులు వారి కేపుమాస్తూంటారు. వారిని పురూ ఆశబ్దం ఎటువంటి అర్థం ఇస్తుందో పూర్తి అంగీకారం వానే అప్పుడప్పుడు ఉపయోగిస్తూవచ్చేరు. ఈనాడు అదే బోల్షివిస్టులకి ఒక కార్యక్రమం అయిపోయింది.”

ఈవిధంగా రెండో ఇంటర్నేషనలులోని సిద్ధాంతవేత్తలు మార్క్స్ సిద్ధాంతాలు తారుమారుచేస్తారు. మార్క్స్ క్రామికవర్గనియంతృత్వానికి ఎంతప్రాచుఖ్యత నిచ్చేడో ఆతనివ్రాతలలోనే కనిబడుతూంది. 1852 లో “వైడెమిర్” కి (Weydemeyer) మార్క్స్ ఒక జాబు వ్రాసేడు. వర్గాల్ని - వర్గకలహాల్ని కనిపెట్టడం అని వాడుకగా అర్థం చేసుకోవచ్చు, దానిలో.

“నాకంటే చాలాకాలం ముందుగానే బూర్జువా చరిత్రకారులు వర్గకలహాల చారిత్రక పరిణామం కనిపెట్టేరు. బూర్జువా అర్థశాస్త్రవేత్తలే,

వర్గాలయొక్క ఆర్థిక వివరణలు వ్రాసిపెట్టారు. నేను కనిపెట్టినది కేవలం కొత్త విషయం. వర్గాలకీ - ఉత్పత్తి యొక్క అభివృద్ధిలోకలిగే పోరాటాలకీ సంబంధం వుందనేది ఒకటి. వర్గపోరాటం శ్రామికవర్గ నియంతృత్వానికి దారితీస్తుందన్నది రెండోది. ఈనియంతృత్వం వర్గాలనే రద్దుచేసి, వర్గరహిత సమాజానికి దారితీస్తుందనేది మూడోది."

(రెనిను State and Revolution లో ఉదాహరించేడు)

కాట్స్కి దృష్టిలో దప్పిజారి అన్నమాటే మార్కుస్ సిద్ధాంతాల కల్లా మూలకందం అన్నవిషయం స్పష్టమయిందా?

కొందరు సోషల్ డెమోక్రటిక్ సిద్ధాంతపేర్లు కాట్స్కినికూడా తలదన్నేరు. వారు రాజ్యాంగానికి సంబంధించిన మార్కుస్ అభిప్రాయాలనే నిరసించి లిబరల్ అనార్కిస్టు వాదానికి అనుకూలంగా మటలాడుతూన్నారు. 'కూనో' తన మార్క్సియన్ థియరీ ఆఫ్ స్టేట్' అనే పుస్తకంలో 'ఆధునిక రాజ్యాంగయంత్రం' ఒక్క ఆర్థిక వ్యవహారాలలోనేగాక "అన్నిటిలోనూ పేలుపెడుతూంది" .- 'వ్యక్తిగత - కుటుంబగత వ్యవహారాలలోకూడా అది కలుగజేసుకుంటూంది' అన్నాడు.

'ఆకాలంనాటి లిబరల్ అనార్కిస్టు ధోరణులలో బాగా పరిచితులయిన మార్కుస్ - ఎంగెల్సులు ఊహించినదానికి కేవలమూ వ్యతిరేక విధానాన్ని అనుసరిస్తూంది రాజ్యాంగవిధానం.'

(Cunow: Die Marxistische Staatstheorie)

ఈద్రోహుల దృష్టిలో కమ్యూన్ యొక్క అనుభవాలకి ఏమాత్రం మూ విలువలేదు. శ్రామికవర్గ నియంతృత్వాన్ని వారు ఎన్నడూ అంగీకరించ

లేను. వీరు కమ్యూన్ సాధించిన విప్లవకర కార్యాలవేపేనా తిరిగిచూడరు.
బోల్షివిక్కుల్ని పట్టుకు తిట్టడం వీరిపని. మార్కుస్ కమ్యూన్ ఏతిప్పులు
చేసిందన్నాడో వాటినే - వర్సెయిల్సు ముతాతోడి పోరాటంలో వారు
చూపిన మేర్పాడనం, అస్థిగత్వం, కంగారు, అంతయ్యద్దం ఆరంభించడానికి
వారు చూపిన అయిష్టత, దానిని శ్రవంగా - కొనకంటూ, సాగించడంలో
వారు చూపిన అయిష్టత - వీనినే పారిస్ కమ్యూన్ చేసిన ఘనకార్యాలని
పొగిడేరు.

పేటి సోషల్ ఫౌన్సిస్టులకి పితామహులు అనదగిన టూలయిన్ (ఇంటర్నేషనల్ సభ్యుడు.) పెట్టిబూరువావక్త లూయీబ్లాంహ, ఆకమ్యూన్ సోషల్ లో వర్సియిల్సును తాతో పోయి చేరేరు మళ్ళీ మన ఈశకంలో నాస్కీ, జోర్జిబెల్, కాట్కెన్, హీల్ఫర్ డింగ్ లు విప్లవకరశ్రామికవర్గాన్ని అణిచి పెట్టి, పెటుడడిదారివిధానాన్ని రక్షించడానికి నడుముకట్టేరు.

ప్రశ్నలు.

1. మొదటి ఇంటర్మీషనలు ఏర్పడిన కాలంనాటి ప్రత్యేక లక్షణాలు ఏమిటి?
 2. ప్రౌఢనిజం - బకుని నిజం ఈ రెంటికీగల వర్గమూలాలు వివరించు.
 3. నిబంధనావళి - కార్యక్రమము విషయంలో మొదటి ఇంటర్మీషనలుకీ - కామిన్టరన్కీ గల పోలికలూ తేడాలు చెప్పు.
 4. పారిస్ కమ్యూన్ చేసిన ముఖ్యమైన పొరపాట్లేమిటి?
 5. ఏ కారణాలచేత పారిస్కమ్యూన్ శ్రామికవర్గ నియం తృప్తమే ననడానికి తగిలుంది.
-

మనసు ఫౌండేషన్ పుస్తకాల పరిశీలనావట్టిక

పుస్తకం సంఖ్య	TPLA121B179
పుస్తకం పేరు	ప్రపంచకార్మికోద్యమచరిత్ర
తారీఖు	28/10/24
ముందు అట్ట	no
వెనుక అట్ట	no
మొత్తం పేజీలు	55
విద్య సైజు పేజీలు	no
భాగ పేజీలు	no
లేని పేజీలు	NO
తయారు చేసినది	Munishwar
పేజీలు విడదీసినది	Munishwar
స్కాన్ చేసినది	Pragathi
పరిశ్ల చేసినది	pragathi
పేజీలు సరిచూసినది	
లైండింగు చేసినది	
ప్యాకింగు చేసినది	
పరిస్థితి	Good